57 ÓRÁN BELÜL VÉGREHAJTANDÓ!
MINDENKIRE SZÁMÍTUNK!

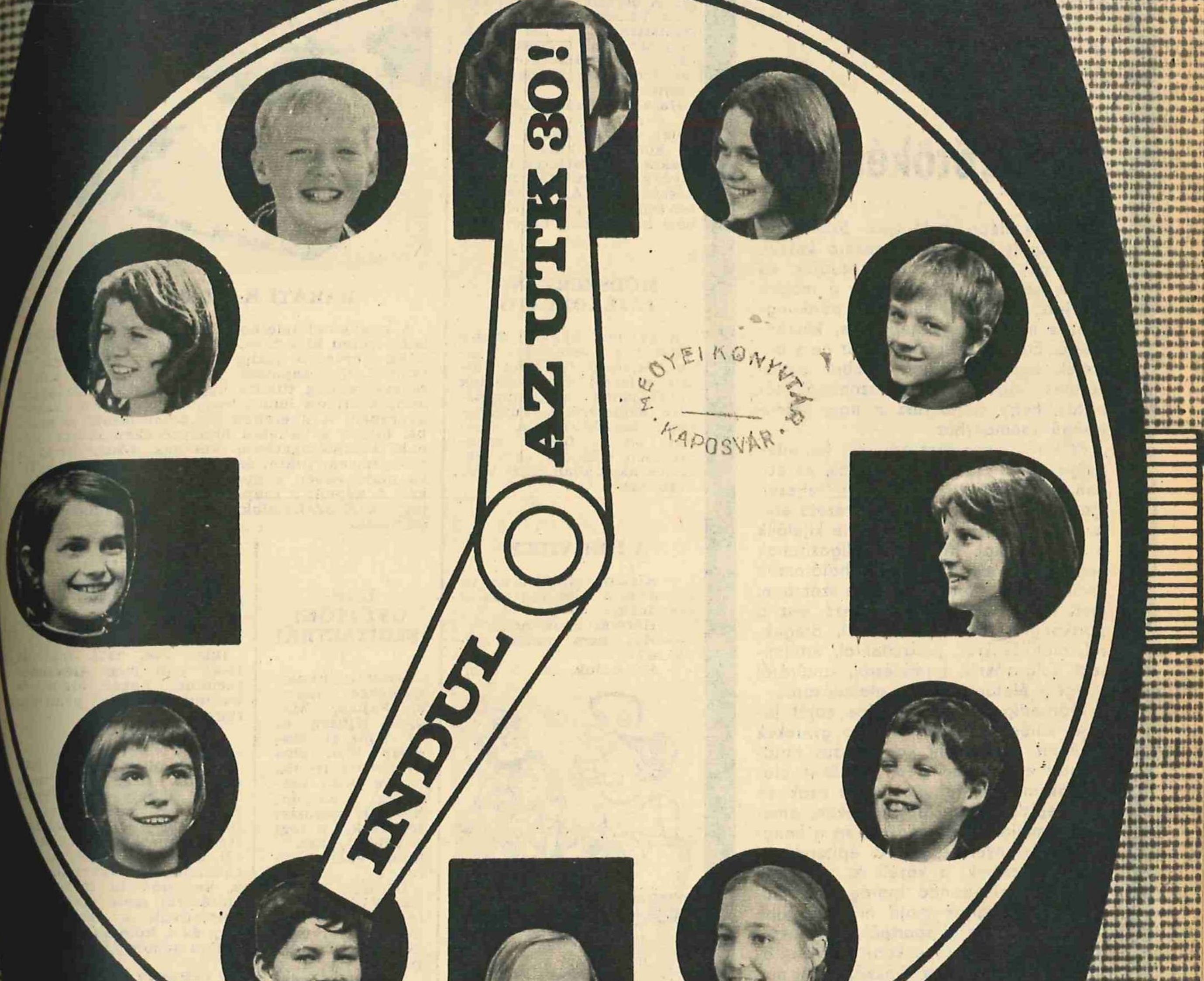

MEGYEI KONYVTÁR
KAPOSVÁR

Pajtás

11 A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA
XXX ÉVF. ● 1975. MÁRCIUS 12. ● ÁRA: 1,50 FT

RIPORTUNK
A 6—7.
OLDALON

XI

Jegyzet

Jövőtökért

Hazánk népe a Magyar Szocialista Munkáspárt XI. Kongresszusára készül. Most már a pontos időt is tudjuk, és azt is, hogy úttörőcsapataink a maguk módján szintén készülnek a pártkongresszus méltó megünneplésére, köszöntésére. Ennek részleteiről most nem beszélek, hadd maradjon titokban a nevezetes napokig, annyi azonban már biztos, hogy méltó lesz a nagy jelentőségű eseményhez.

Pártunk kongresszusai a felnőttek dolga – mondhatja sok pajtás, és ebben a szó szoros értelmében teljesen igaza van. A párt az ország vezető ereje, kongresszusai hosszú évekre kijelölik a tennivalókat, irányítják, eligazítanak bennünket, mondhatni meghatározzák jövőnket. Így mondom, többes számban, mert hisz valamennyiünkről szó lesz a pártkongresszuson, fiatalokról, öregekről, munkásokról, parasztokról, értelmiségi dolgozókról, termelésről, kultúráról – egész életünk, jövőnk alakulásáról.

Márpedig ki ne érdekelne saját jövője, különösen az ifjúság, a gyerekek körében. A mostani kongresszus határozatai elsősorban a ti jövőtöket alapozzák meg. Ti tanultok majd azokban a középiskolákban, egyetemeken, amelyekre milliárdokat szán a párt a kongresszusi irányelvekben. Az építendő új gyárak, üzemek, a közeli és távolabbi jövőben kialakítandó iparágak számotokra biztosítanak majd munkát, jobb megélhetést. Az új sportpályákon, uszodákban, tornacsarnokokban ti edződtök majd érett, tettrekész ifjakká. Az új mozik, kultúrházak, könyvtárak a ti művelődéseteket segítik elő, és nektek épül az a soktízezer új lakás, amelybe szüleitekkel, később pedig felnőtt ifjúként beköltöztök majd. Békénket és biztonságunkat szolgálják hazánk fegyveres erőinek további erősítésére tervbevett intézkedések, a béke ügyét segíti elő a pártunk és kormányunk következetes békepolitikája, amelyet e kongresszusi irányelvekben megfogalmazott.

A felnőttek tanácskozása így válik vavalamennyiötök ügyévé, hisz társadalmunk alapvető célját, a gyermekekről, a jövő nemzedékekről való gondoskodást tükrözi az előzetes irányelvek, a párt új programjának minden sora. Mi, úttörők szívből köszöntjük ezt a gondoskodást, és sok-sok szeretettel üdvözöljük pártunk XI. kongresszusát.

VASVÁRI FERENC

EMLÉKMŰ A HŐSÖKNEK

A munkásfiatalokból, egyetemistákból verbuválódott Görgey-partizánegység a Börzsönyben harcolt hazánk felszabadításáért. A csoport Budapestről húzódott az Ipoly menti hegységbe, ahol Márton István parancsnok irányításával utakat, hidakat, ellenséges gépkocsikat robbantottak fel. A börzsönyi egység akcióit Vámosmikola lakói is segítették. A partizánok helytállásáról, hősiességéről a Vörös Hadsereg iratai, fényképei is megemlékeznek.

Hazánk felszabadulásának 30. évfordulóján Vámosmikolán emlékművet avatnak. A kőlapok közé állított csaknem kétméteres kardot Illyés Gyula szobrászművész készítette el. Az emlékműre felvésik a partizánegység hősi halottainak nevét.

MÓDSZERTANI TÁJÉKOZTATÓ

A gyömrői Ságvári Endre Úttörőház vezetősége tavaly komoly feladatot vállalt. A járási úttörőcsapatok munkájának megkönnyítésére Módszertani Tájékoztatót készítettek. A játékos, ötletes füzetet rendszeresen elküldik az expedíciós akciókban részt vevő őrsöknek.

A HÉT VICCE

– Kislányom, itt van tíz cukorka, a felét add oda az öcsédnek.

– Hármat adok neki.

– Hát nem tudsz számolni?

– Én tudok, de ő nem!

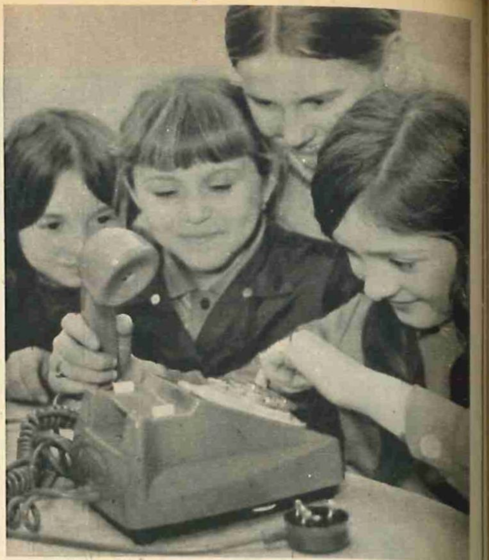

BARÁTI KAPCSOLATOK

A nagykátai telefongyáregység szoros kapcsolatot épített ki a 2. sz. általános iskolával, a gyár KISZ-szervezete pedig az ottani 2759. sz. Zrínyi Ilona Úttörőcsapattal. Schmikl Júlia, a KISZ-csúcsvezetőség titkára úgy jár-kel az iskolában, mintha otthon lenne, vagy legalábbis a „saját" gyárában. A gyerekek is „bejáratosak" a gyárba, hiszen a vállalati ünnepségeken műsort adnak. Üzemlátogatáson vesznek részt, azzal a csöppet sem titkolt szándékkal, hogy évek múlva majd ebben a gyárban kezdik meg a munkát. A képen: a csapat Mazsola őrsének néhány tagja a KISZ-fiatalok által hozott vadonatúj telefonnal.

LAP-GYŰJTŐK! SEGÍTSETEK!

Osztályunknak szüksége lenne a Pajtás, Magyar Ifjúság és az Ifjúsági Magazin 1970. első negyedévi (1—12., illetve 1—3.) számaira. Kérjük, hogyha megőrizted ezeket a régi példányokat, küldd el címünkre:

Ifjúsági Lapkiadó Vállalat Sajtó- és Közvéleménykutató Osztály, 1111 Budapest, Orlay u. 4.

Szívességedet előre is köszönjük.

ÉVFORDULÓK

A PENICILLIN FELFEDEZŐJE

Húsz éve, 1955. március 11-én halt meg Alexander Fleming, angol orvos és bakteriológus, a penicillin felfedezője.

MARX KÁROLY

Nyolcvankét éve, 1883. március 14-én halt meg Marx Károly, aki Engels Frigyessel megalkotta a természet és társadalom legáltalánosabb törvényeiről, a dolgozó tömegek forradalmáról, a szocialista és a kommunista társadalom építéséről szóló tudományt. Életművük a munkásosztály és a kommunista mozgalom ideológiája lett.

LESZERELÉS

Tizenöt éve, 1960. március 15-én kezdődött meg Genfben a leszerelési értekezlet a szocialista országok, és a vezető tőkés országok — a NATO hatalmak — képviselői között.

BÉCSI HADMŰVELET

Harminc éve, 1945. március 16-án indult meg a Vörös Hadsereg utolsó nagy magyarországi támadása, a bécsi hadművelet, amely hazánk teljes felszabadításához vezetett.

„BÓBITA JÁTSZIK"

Németkéren kisdobosok és úttörők együtt énekeltek Vitay Ildikó ének- és gitárművésszel, aki a kislányával együtt lépett fel a községi könyvtárban. A műsor címe „Bóbita játszik", Weöres Sándor megzenésített verseit megszerették, és meg is tanulták a pajtások.

A PTI JELENTI

A VERSMONDÁSTÓL A BÁBJÁTÉKIG

A budapesti, Irányi utcai Általános Iskola 1405. sz. Úttörőcsapata fővárosunk felszabadulásának 30. évfordulójára kulturális seregszemlét tartott, amelyen a rajok a versmondástól a bábjátékig a legkülönbözőbb számokkal szerepeltek. A zsűrinek — amely tanárokból, gyerekekből, a csapat felnőtt patronálóiból, szülőkből tevődött — egyáltalán nem volt könnyű dolga a rangsorolásnál.

VERS, DAL, VIRÁG

Képünkön: a kaposvári Krénusz János Általános Iskola másodikos kisdobosai A. F. Svecov szovjet katona sírjánál a városi Szabadságparkban. A gyerekek a Népszabadságban olvasták egy ukrajnai asszony kérését, hogy valaki vigyen virágot a Kaposvár környéki harcokban elesett testvére sírjára. A kérést sok gyerek teljesítette. Virágot vittek, és piros zászlócskákat tűztek a sír fölé. Csendben álltak, majd egy pármondatos beszéd, egy vers és egy dal hangzott el. Az ünnepség így is szép volt és megható. A pajtások levelet és fényképeket küldtek az ukrajnai asszonynak: fivére sírja nem maradt virág nélkül az évfordulón.

A XI. VIT SZÉKHELYE: HAVANNA!

A DIVSZ nemrégi, várnai közgyűlése javasolta: a XI. világifjúsági és diáktalálkozót a szocialista Kubában rendezzék meg. Az indítványt támogatta a Nemzetközi Diákszövetség is. A javaslatról a VIT Nemzetközi Előkészítő Bizottsága döntött berlini alakuló ülésén: a XI. Világifjúsági Találkozót 1978-ban Kuba fővárosában, Havannában rendezik meg. E minden eddiginél szélesebb nemzetközi részvétellel megtartott berlini VIT-előkészítő tanácskozásra 62 ország ifjúsági és diákszervezete, valamint 14 nemzetközi szervezet küldte el képviselőit. Ez is mutatja, hogy az ifjúság mind szélesebb rétegei kapcsolódnak be a fesztiválmozgalomba.

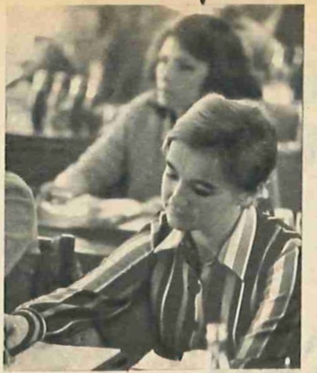

AMERRE A FELSZABADÍTÓK JÁRTAK

Az Egri Hámán Kató Úttörőház Természetbarát Köre gyalogtúrát hirdetett meg azon az útvonalon, ahol a felszabadító harcok során a szovjet katonák jártak. A túrára a borús idő ellenére másfélszáz gyerek gyűlt össze, hogy az akadályokkal teletűzdelt berva-völgyi és szarvaskői útvonalon hibátlanul teljesítse a versenyfeladatokat. A romantikus felszabadulási emléktúrán az egri 3. számú Általános Iskola csapata lett az első.

A BEVÉTELBŐL — KISDOBOSOTTHON

A sümegi Ady Endre úti általános iskola Zója Úttörőcsapatának tagjai egész estét betöltő zenés, táncos műsorral léptek közönség elé a Kisfaludy Művelődési Otthonban. Az előadáson, amelyben népi játékokat mutattak be, 124 kisdobos vett részt. Szereplésüknek oly nagy sikere volt, hogy többször meg kellett ismételni. Előadásukra tiszteletjeggyel meghívták az öregek napközi otthonának lakóit is. A jegyekből származó bevételt — több mint ötezer forintot — kisdobosotthon berendezésére fordítják.

HOGYAN LESZ A GYAPOTBÓL FONÁL?

Már a jövőre, a továbbtanulásra gondolnak a kaposvári nyolcadikosok, akik sorra körbe járják a helyi üzemeket. A Kaposvári Fonóba is azért mentek, hogy a helyszínen tanulmányozzák, valójában hogyan lesz a gyapotból fonál? Közülük már többen kedvet kaptak erre a szakmára, és elhatározták, hogy itt fognak dolgozni.

EGY ÉV MÚLVA TALÁLKOZUNK

Szövetségünkben zajlik az élet. Megtartotta idei első ülését az Országos Tanács is. A tekintélyes fórumot főtitkárunk, Szücs Istvánné és titkárunk, Nemes Péter tájékoztatta az 1975—76-os év várható eseményeiről.

Vezetőink megvitatták és elfogadták az Úttörővezetők Országos Konferenciájának napirendjén szereplő terveket.

Javaslatot tettek a VII. Országos Úttörőtalálkozó megrendezésére is. Örömmel jelentjük, hogy egy év múlva sor kerül a gyerekek legjobbjainak jubileumi seregszemléjére 1976 nyarán.

RÓLUNK TÁRGYALTAK

A személyazonossági igazolványok átadásáról tárgyalt a közelmúltban az Állami Ifjúsági Bizottság. Egy korábbi határozatuk szerint minden tavasszal ünnepélyesen veszik át személyi igazolványukat a 14 évesek. Köszöntésüket a forradalmi ifjúsági napok eseményeihez kapcsolják. Az Állami Ifjúsági Bizottság tetszetős könyvecskében gyűjtötte össze számukra a legfontosabb állampolgári tudnivalókat, amely részletesen tárgyalja alkotmányunkat és az ifjúsági törvényt. A könyv a középfokú oktatási intézmények tanulóinak kötelességeit és jogait is összefoglalja. Ismerteti a középiskolai tanulmányi ösztöndíjak irányelveit. Közli a munkavállalásra, illetve a különböző szakmák tanulóinak ösztöndíjkiegészítésére, bérezésére vonatkozó jogszabályokat.

A PÖR

A tavasz a tüdőt tisztító friss szelek, a fénydús napok, a rügyek és reménységek évszaka, a duzzadó erőké, a kirobbanó energiáké — maga a Forradalom: legyőzi a rideg múltat, elűzi a fagyos telet, virágba borítja a földet, ízes gyümölcsöket érlel. A magyar történelem három ragyogó dátuma is ez időszakban található naptárunk lapjain. Szép jelkép, hogy harminc évvel ezelőtt, a teremtés lázában égő szabad hazánkban e hónapban zárult le a „nagy pör", március 15-én kezdődött 1945-ben a földosztás

GYERÜNK, EMBEREK

A Földigénylő Bizottság lódult elöl, a többi pedig némi távolságban utána. Nem arról van szó, hogy katonásan mentek, vagy éppen párosával, dehogy arról. Úgy mentek csak, mint a parasztok szoktak. Voltak, akik a dűlő közepén csapták a sarat, voltak, akik a csávákat ugrálták által a dűlőfélen, mások meg éppen bent taszították a levegőt a szántáson.

A köd csendesen szitál, az emberek behúzzák a nyakukat a gallérba, nedves az idő, s hűvös. Március közepe van, és ma van a földosztás első napja.

Rengeteg nevet összeírtak, számoltak, összeadtak, kivontak, egyiket kilökték a listából, a másikat bevették, volt evvel dolog bezzeg. De már megvan, itt van, mindenki szorongatja a karót a hóna alatt. Amire a neve van felírva.

— Hé, emberek, minek

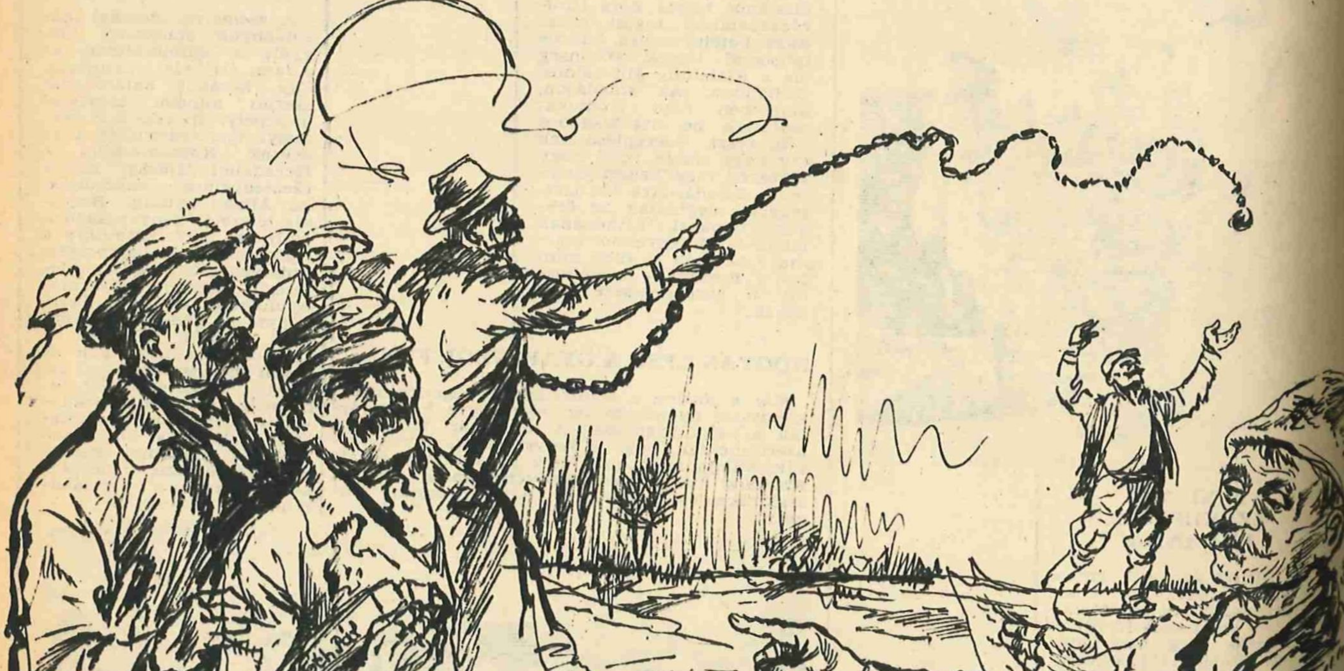

SZITÁS GYÖRGY RAJZA

VÉGE

áztatjuk magunkat? Ráérünk erre holnap is! — kiáltja egy ember, ott hátul, aki immár éjszakák óta nem alszik. Nem tudja magát elhatározni, hogy elfogadja-e a földet vagy sem. Visszaállhat megint a régi világ, hiszen tizenkilencben is így volt, és lám, az apját akkor félholtra verette a püspökség. Még most is húzza a féloldalát.

— Tán attól félsz, te, hogy elmos az eső? — kárpálódik valaki középen, ez az ember olyan, hogy nem jó vele kikezdeni. Így szemmértékre elég takaros ember, de most nagyon le van anyátlanodva. Rossz bakancs van a lábán, belémegyen a víz. Fázik. Az arca olyan, mint a lila virág, s csepeg az orra.

— Mikor napszámba jártál, nem féltél az esőtől? — rikkant máshol, másik ember, s rátámad az egész társaság: — Ha félsz, eredj vissza!

A Földigénylő Bizottság elnöke, aki a láncot cipeli a hátán, hátrafordul, beleszagol az időbe.

— Hászen, ha akarják, elhalaszthatjuk — mondja.

— Mit? Hogy elhalaszszuk?!... — átánkodik egy ember, Csere Mihály, és hirtelen a szomszédja mellé lép párba. Annak magyarázza: — Hát ha csákány, balta hullana az égből, vagy pediglen öregasszony, akkor is kiosztjuk máma a fődet! Kinek mi jut belőle. Ez a tiszta munka. Nem igaz, keresztfiam?

— Igaz biza keresztapám, az istenit neki — válaszolt amaz, és a négy karót mégjobban a hóna alá szorítja.

Mennek az emberek, zsongva. A perkésző eső megannyit olyan egyformára mossa. Idejére nézve az egyik fiatal, a másik öreg, meg aztán az egyik ilyen párti, a másik olyan, de mindnyájan emberek, parasztok.

— A cédulák megvannak, sógor? — kérdezi az elnök, kicsit hátrafordulva.

— Megvannak, sógor, meg.

— A lista is itt van?

— Itt van, sógor, itt.

— Nahát, akkor... — S most megáll. Előttük árok, ami az uradalmi földet a falu földjétől elválasztja.

Az emberek odagyűrődnek az árokpartra, csizmájukról, bakancsukról dörzsölik a sarat a gyepen, tolászkodnak. Rágyújtanak. A rékli alatt masinával, gyújtóval bajlódnak. S közben az árkon túlra kandikálnak. Be sokszor általugráltak ezen az árkon, mikor napszámra mentek, vagy lopni mentek. Egy tököt, vagy néhány cső tengerit...

— Ezt az árkot behúzzuk mihamarabb — mondja az elnök és lemegy az árokba. A nép utána folyik, mint valami víz vagy a történelem. Valameddig egymás mellett mennek az árok fenekén, libasorban, azután az eleje felkapaszkodik a túlsó partra.

Előttük kitárul a püspökségi föld, mint az ég vagy mint a Biblia. — Gyerünk, emberek, gyerünk! — kiáltja az elnök, és a láncot kibontja. A végét elhajítja. Egy ember elkapja, s szalad véle befelé a tavalyi barázdák hosszában.

A köd végképp leesett, az emberek sem áztak meg nagyon. A nap pedig kiragyogott, s a sár már olyan volt a dűlőn messze is, meg messzebb is, mintha a felázott föld ezüstből, meg aranyból volna.

SZABÓ PÁL

(Az író: Isten malmai című regényéből)

Üdvözlégy, ifjúság tavasza!

A távoli hegyélek havasok,
de cinke szól már és ez jó időjel.
Hallod? Pici lakatos-inasok
reszelnek finom acélreszelővel.

A lomb között arany kard,
napfény zuhant át,
megsebzett egy fatörzset
s az halkan sírni kezdett
aranylófényű gyantát.

A ritkás ágak zöldjén átveti
a messzi nap a sűrű sugarat,
Mint végtelen aranysodronyt, egy égi
Vezeték dús hálózatát s a fák
zsonganak, mint sínmenti nyurgapóznák,
Ha rajtuk a Tavasz telefonál...

Földtől eloldja az eget
a hajnal s tiszta, lágy szavára
a bogarak, a gyerekek
kipörögnek a napvilágra;
a levegőben semmi pára,
a csilló könnyűség lebeg!
Az Éjjel rászálltak a fákra,
mint kis lepkék, a levelek...

Megy az eke, szaporodik
a barázda,
mintha egy nagy könyv íródnék
olvasásra.
Papirosa a határ, a
tengerszéles,
a tolla meg az a szegény
öregbéres.

Megy az eke, telik a könyv
sorról sorra.
Én vagyok az egyedüli
olvasója.
Én tudom csak, mit jelent ez
és mit érez,
először szánt a magáén
az a béres...

Megy az eke, megy a magyar
sorról sorra
lankadatlan, mintha puszta
szerszám volna.
Fogy az ugar, nő a szántás
telve-terjed.
Magyarország, így írják a
történelmed...

Oh szabadság, hadd nézzünk a szemedbe!
Oly sokáig vártunk rád epedve,
Annyi éjen által, mint kísértet
Bolygott lelkünk a világban érted.

Kerestünk mi égen-földön téged
Egyetlenegy igaz istenséget,
Te vagy örök, a többi mind bálvány,
Mely leroskad, egy ideig állván.

Te vagy a mi törvényes királyunk,
Trónusodnál ünnepelve állunk.
Körülötted miljom, s miljom fáklya,
Meggyúlt szíveink lobogó lángja...

(Tavaszt, ifjúságot, forradalmat köszöntő strófáinkat Áprily Lajos Március 1., Ti-ti-ti, Radnóti Miklós Erdő, Tóth Árpád Március, József Attila: Eszmélet, Illyés Gyula: Megy az eke és Petőfi: A Szabadságharc című verséből idéztük).

INDUL AZ

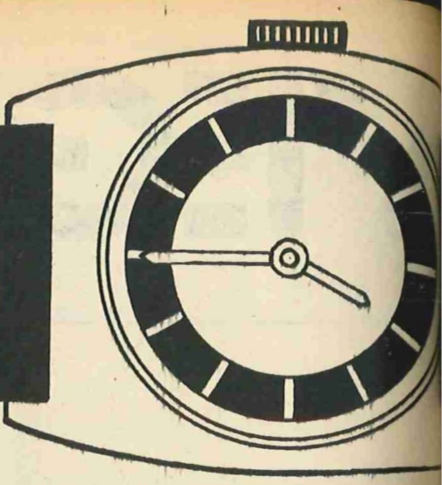

ADD TOVÁBB A HÍRT!

MINDEN FIÚRA ÉS LEÁNYRA SZÁMITUNK!
KI LESZ A SZALADÁS REKORDERE?
KEZDŐDIK A PAJTÁS KÜLÖNLEGES JÁTÉKA!
ÖTVENHÉT ÓRA ÁLL RENDELKEZÉSEDRE!
VILLÁMGYORS CSELEKEDETEKRE VAN SZÜKSÉG!
A LEGSZEBB TETTEK BEKERÜLNEK A KONGRESSZUSI ARANYKRÓNIKÁBA!
BELÉPHETSZ A PAJTÁS VILÁGJÁRÓI KÖZÉ!
ELSŐ DÍJKÉNT KÜLFÖLDRE UTAZHATSZ!
ÖTEN INGYEN TÁBOROZHATNAK!
MEGKAPHATOD NAPJAINK LEGMODERNEBB KERÉKPÁRJÁT!
TIED LEHET AZ ÚTTÖRŐ ÁRUHÁZ LEGSZEBB HAJASBABÁJA!
VILLANYVASUTAT ÉS AUTÓVERSENYPÁLYÁ NYERHETSZ!

EGYEZTESSÜK ÓRAINKAT!

UTK 30!

Öt ága van a csillagnak, öt feladat megoldása vár rád

Előző számunkban jelent meg a játék fedőneve, s a nyomdaillatú lapok még alighogy eljutottak az iskolákba, máris csörrent a telefon.

— Halló! Pajtás szerkesztőség?

— Igen.

— Szigeti Ernő vagyok. Már tudom, hogy mit rejt a fedőnév.

— Mondd!

— Úttörők Tettekkel a Kongresszusért.

— Remekül megfejtetted. A szám pedig azt jelenti: a legszebb harminc tettet bejegyezzük Aranykrónikánkba, s eljuttatjuk a párt XI. kongresszusára, hogy a küldöttek is lássák.

— Szeretnék benevezni a játékba. Mit kell tennem?

ADD TOVÁBB A HÍRT!

— Először add tovább a hírt minél több társadnak. A jutalmazásnál figyelembe vesszük, hogy hány gyereket értesítettél az UTK—30 hadműveletről.

— Kitűnő riadóláncunk van.

— Az a fontos, hogy a legeldugottabb helyen élő gyerekek is megtudják, hogy mire készülünk. Minden fiúra és lányra számítunk.

REGGELI RIADÓ!

— Mikor kezdődik a játék?

— **Március 14-én, pénteken reggel 7 órakor. S 16-án, vasárnap délután 3 órakor ér véget.**

— Ötvenhét óráig tart?

— Pontosan. **Szaladó versennyel nyitunk és zárunk.** Ez több mint kocogás, de nem azonos a futással. A táv ezerkilencszáznegyvenöt + harminc méter. Egy-egy alkalommal **kilencszázkilencvenkét és fél métert** kell megtenni. Órán ellenőrizd és közöld velünk az időt, hogy odaítélhessük a „szaladás rekordere” címet.

FELADATOK

— Az első feladat rendben. Mi a másik?

— Tudd meg szüleidtől, és írd meg nekünk, hogy a családban harminc év alatt **mi szerezte a legnagyobb örömet.**

— Felírtam. Várom a harmadikat.

— **Végezz öt órai fizikai munkát!**

— És a negyedik?

— Nézz körül kincstáradban, **válassz ki egy olyan játékot,** amivel már nem játszol, és küldd el nekünk! Mi az ország legkisebb iskolájához továbbítjuk az ajándékokat.

— A feladatok mindenkire egyformán vonatkoznak?

VÁRJUK A JELENTÉST!

— Természetesen. Az öt órai fizikai munka kiválasztását képzeletetekre bízzuk. Bárhol vállalkozhattok rá, ha a köz hasznát szolgálja. **Elvégzését igazoltatni kell.** Mégpedig ott, ahol a tettet végrehajtottátok.

— Az igazolással mi legyen?

— Ahhoz a jelentéshez kell csatolni, amiben leírod a futóverseny időeredményét, a szüleidtől szerzett értesülést, és azt, hogy milyen munkát végeztél az öt óra alatt. A jelentést borítékban vagy abban a csomagban is elküldheted, amelyikbe a kiválasztott játékot teszed. A küldeményt március 17-én, hétfőn add postára, azon a napon, amikor kezdődik a párt XI. kongresszusa. Címünk: **1068 Budapest, Gorkij fasor 6.** A borítékra vagy a csomagra okvetlenül írd fel: **UTK-30.** A játékosok jutalomban részesülnek. A legsikeresebb fiú vagy lány külföldre utazhat. Öten hazánk legszebb úttörőtáboraival ismerkedhetnek meg. Tíz kiskönyvtárat, egy hajasbabát, öt-öt villanyvasutat és mini autóversenypályát és egy kerékpárt sorsolunk ki.

— Köszönöm a felvilágosítást.

— Figyeld a napot! Március 14-én pontban 7 órakor kezdődik az UTK—30 akció. A játék, a tettekben formált szép köszöntő.

FARAGÓ GYÖRGY

FIÚK, LÁNYOK
EGYMÁSKÖZT

Régi igazság: a szünet rövid, az óra hosszú! Pár perces tapasztalatcsere, vita a kémia dolgozat előtt

Egy napig újra — nyolcadikos voltam. Harmincnegyedik a leghátsó padban... S bár nem kellett félnem a feleléstől, az oroszórától, a „látványos" kémiadolgozattól, mégis elkapott valamilyen furcsa izgalom. Az órát néző, perceket számoló, tanárt bűvölő pillanatok éppolyanok voltak, mint régen. Ugyanúgy koppantak a vezérszavak, ismétlődtek a hetes mondatai. Ismerősök voltak az összedugott fejek, a könyvet lapozó lányok, leckéjükbe pillantó fiúk. Úgy éreztem — semmi sem változott...

Osztálytársaim — a budapesti Attila utcai iskola nyolcadikosai — hamar befogadtak. Egy-egy barátságos hunyorítás, tréfás rajz, integetés után együtt vártuk a szünetet. Azt a pár percet, amikor az osztályban s a folyosón elkezdődik az igazi élet. A tegnapi program megvitatása, a játék, a tréfálkozás. A legújabb filmek bírálata, színészrajongók összecsapása.

A lányok rengeteget beszélnek. A fiúk — szóhoz sem jutnak. Inkább bólogatva, vagy fejüket rázva figyelik **Németh Katit, Rónyay Mariannt** és **Kondákor Pálmát**. Aztán — egy „Úgysincs egyenjogúság!" felkiáltással félrevonulnak.

Mintha csak erre a „megfutamodásra" várna **Bak Zsuzsa**, iszonyatos gyorsasággal sorolja a mondatokat.

— A fiúk anyámasszony katonái! Csak a szünetben nagylegények! Bezzeg farsangkor, vagy a tánciskolában! Elbújnak. Félrevonulnak kártyázni, sakkozni... Táncolni — egyik sem akar!

— No és — teszi hozzá **Benti Viktória** — féltékenyek! Van az iskolában csupa fiú osztály is. Ha szórakozni akarunk — őket hívjuk meg. Erre a mieink? Megsértődnek! Talán azt hiszik — mi, a lányok, valamennyien a nyolcadik cé tulajdonai vagyunk? Kedvükért lemondunk a szórakozásról?

— Ez azért nem igaz! — tiltakozik Rónyay Mariann. — Hiszen az órákon, és az iskolában összetartunk. Itt senki sem árulja el a másikat. Segítünk egymásnak. Azt persze el kell ismernünk — int a többiek felé —, fizikában, kémiában és matekban ők az erősebbek. Csak éppen az hiányzik, hogy iskolán kívül is találkozzunk. Közös programokat nem szervezünk. Moziba külön járunk. Pedig jó lenne, ha nemcsak az osztálykirándulásokon jönnénk

Befutott a „nagy csapat", taps csattan a tanteremben. Ritka pillanat: a fiúk lányokat ünnepelnek...

össze. Ha kihasználnánk szabad időben is — hogy megértjük egymást! A legjobbak — ahogy ők mondják — ötödikben és hatodikban voltak.

— Hatodikban! — vágja rá **Vígh József**. — Egyenesen mintaosztálynak hívtak. Példaképnek! Igaz — teszi hozzá — akkoriban az igazgató bácsi szobája mellett volt a tantermünk...

— Nem igaz! — szól közbe Benti Viktória. — Most vagyunk a legjobbak! Most nyolcadikban! Lehet, hogy nem tanulunk olyan jól, mint akkor, de megszoktuk egymást! Összerázódtunk! Már a feleléstől sem félünk annyira...

Ez azért így nem egészen igaz. A felelés előtt mindenki izgul.

— Nem akarunk leégni! — mondja Németh Kati. — Szeretnénk megmutatni, hogy a lányok is ugyanolyan jól tudják a legnehezebb tantárgyakat, mint a fiúk!

— Nem ezért kell tanulni! — vitatkozik **Gyarmati Zsolt.** — Engem például egyáltalán nem zavar, ha becsúszik egy-egy rosszabb osztályzat... Előfordul ez mással is...

— Én sem izgulok! — vág közbe egy szőke srác.

— Persze! — legyint a lánykórus. — Mert te kitűnő vagy!

A problémák — ahogy ők mondják — nem itt kezdődnek.

— Még a rendelőben sem — folytatja Rónyay Mariann. — A múltkor ugyanis fogászaton voltunk. Én rettenetesen félek. Ha meglátom a műszereket — a hideg ráz. De elhatároztam, nem mutatom. Ne mondhassák, hogy a lányok gyávák...

Kimondva, vagy titkolva — mindenki azt akarja — elismerjék, befogadják és megszeressék. Megszeressék? No nem, ez itt a nyolcadik c-ben lehetetlen!

— Az a legnagyobb baj — meséli **Császár Gabriella** —, hogy itt nem tudják elképzelni — lehet barátság fiú és lány között. Nekem például volt egy barátom! Mikor kitudódott, hogy nemcsak az iskolában találkozunk — elkezdődött a célozgatás. Hogy a srác ilyen, meg olyan. Dühös lettem. Nem éri meg, hogy végighallgassam a megjegyzéseket. Inkább a másik osztályban keresek magamnak barátot.

Mindenki bólogat, végre teljes az egyetértés. Ezzel a kérdéssel a fiúk is így vannak. Félnek, hogy kigúnyolják őket, félnek, hogy nevetnek rajtuk.

Különösen azóta, hogy rájöttek: még arra is figyelnek, ki milyen színű kőre lép. A folyosó ugyanis fekete-fehér kockás. Valaki kitalálta — ha egy fiú vagy egy lány **fehér kockára lép: biztosan szerelmes...**

— Tudjuk, hogy hülyeség! — magyarázza komolyan **Buczolich Zoli.** — Mégis érdemes megnézni: a szünetekben mindenki úgy ugrál, mint egy bakkecske!

— Ez mind a sztori! — legyint Gyarmati Zsolt. — Aranyos történet, de a lényeget nem látjátok! Ez pedig az, hogy mégis jó, hogy együtt vagyunk! Fiúk, lányok — egymás mellett. Megtanuljuk, hogyan kell viselkedni. Ha bemegyünk valahová, nem kezdünk szerepet játszani.

A történetek — újságba valók. Az együtt töltött percekről azonban nem lehet mindent elmondani. — A felnőttek másképp látják, a tanárok szigorúbban nézik — mondta búcsúzóul valaki.

Kár lenne vitatkozni vele. Igaza van!

DOBOZY ZSUZSA
GAÁL ZOLTÁN felvételei

Egy kis segítségre mindig szükség van. Az orosz ragozás nem könnyű dolog! A háttérben kellemes zsibongás nevetés és játék. A tűnődő tekintetet a töprengő arc még a felelésre emlékeztet

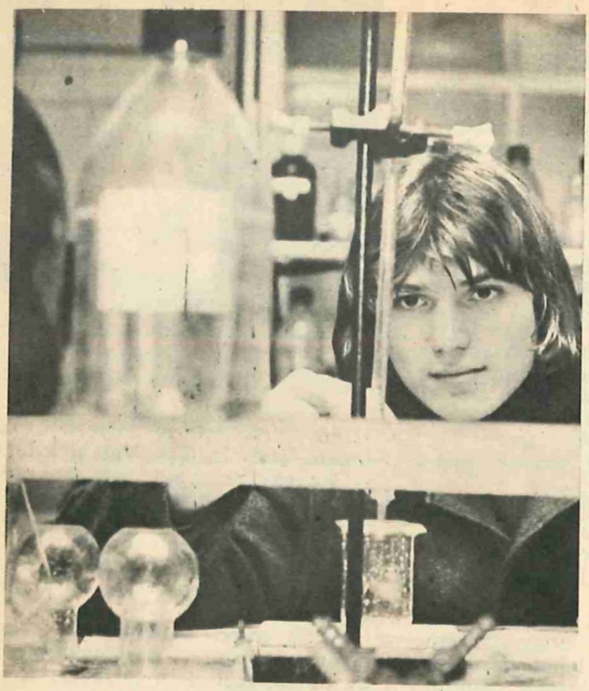

Jó lehetőséget kínál
a szakmatanuláshoz
a Chinoin Gyógyszergyár
Nálunk biztosíthatod
a jövődet.

Fiúk! Jelentkezzetek
vegyész, lakatos, hegesztő,
villanyszerelő, esztergályos,
csőszerelő ipari tanulónak.

Vegyésztanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.

EMELT SZINTŰ KÉPZÉS! VÁLLALATI ÖSZTÖNDÍJ! A Római-parton csónakház, ahol sportfelszereléseket biztosítunk.

Harmadéves tanulóinknak – legalább közepes tanulmányi eredmény esetén – kb. 1000,– Ft fizetést adunk.

Címünk: Chinoin Gyógyszergyár, Oktatási Osztály. Budapest IV., Tó u. 1–5. T.: 292-900/513. mellék és Chinoin Nagytétényi Gyáregység Személyzeti Osztálya, Nagytétény XXII., Bányalég utca 2.

Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest, Postafiók 110.

ch

PÁLYAVÁLASZTÓ FIÚK!

A Csőszerelőipari Vállalat 1975–76. tanévre beiskoláz általános iskolát végzett fiúkat biztos és jó megélhetést nyújtó szakmákra Budapesten és vidéken.

BUDAPESTEN
központifűtés-szerelő, víz-gázszerelő, általános lakatos, hegesztő

NYÍREGYHÁZÁN
központifűtés-szerelő, víz-gázszerelő

LŐRINCIBEN
központifűtés-szerelő,
általános lakatos, hegesztő

ÓZDON, LENINVÁROSBAN, GYULÁN
központifűtés-szerelő, hegesztő

AJKÁN, TATABÁNYÁN, SZOLNOKON
központifűtés-szerelő

Budapesten és Lőrinciben kollégiumi férőhelyet biztosítunk.

A szorgalmas, jó tanuló fiatalok részére az ösztöndíjon felül negyedévenként jutalmat adunk.

A III. éves tanulókkal társadalmi ösztöndíjszerződést is kötünk.

Részletesebb tájékoztatást személyesen vagy levélben az érdeklődőknek szívesen adunk.

Cím: Csőszerelőipari Vállalat, 1117 Budapest, Budafoki út 95–97.

Munkaügyi Osztály. Továbbtanulási lapokat is erre a címre kérjük.

CSŐSZER
BUDAPEST

Gianni Rodari regényének magyar változatát
írta: Hunyady József

9

Emma néni megutálja az újságírókat

— avagy „Á a tévékészülékben"

— Érti? Kitalálta azt is, hogyan vitték el: darabokra szedte egy bűnbanda, amely történelmi műemlékek lopására specializálta magát. Az egész ország zengett a felháborodástól. Még szerencse, hogy igen egyszerűen lehetett bizonyítanunk, hogy az az újságcikk célzatosan rosszmájú híradás volt: közöltünk a lapokban egy fényképet, amelyen kitűnően látszott, hogy a Halászbástya csipkézete teljesen ép. Ám a cikk nyomában lábrakapott fecsegés során senki sem takarékoskodott a bíráló megjegyzésekkel.

A felügyelő elbeszélése olyan sokáig tartott, hogy közben Emma néni valamennyi szőnyeget vissza tudta rakni az eredeti helyükre, a különböző szobákba. Visszatérve ismét átvette a hadműveletek irányítását: megparancsolta Bendéné asszonynak, hogy fektesse ágyba Flipet, elrendelte, hogy a könyvelő rakjon a gyomrára hidegvizes tömlőt, hogy el ne ájuljon az izgalomtól, és megkínálta a vendégeket saját főzésű likőrjével. Ezután papírral és ceruzával a kezükben megszervezték az éjszakai figyelőszolgálatot.

Az Intervíziós közvetítés és a Petrezselyem-vita után egy bájos bemondónő jóéjszakát kívánt mindenkinek, de Á csak nem jelent meg.

Megjelent ellenben a következő reggel a Bende-lakás ajtajában a szolgálatkész házmesterné egy halom újsággal a hóna alatt. A lapok első oldalán ijesztő címek feketéllettek:

EGY TIZENKÉT ÉVES KISFIÚT ELNYELT A TELEVÍZIÓ!

KEGYETLEN BŰNTÉNY TÖRTÉNT AZ ELSŐ CSATORNÁN!

„Á, TÉRJ VISSZA A SAJÁT ANTENNÁDRA!"

VISSZAADJA-E A KÉPERNYŐ ÉLŐ PRÉDÁJÁT?

TELEVÍZIÓS EMBERRABLÓ BANDA TERRORIZÁLJA A VÁROST!

A cikkek sem voltak kevésbé képtelenek, mint a főcímek. Százféleképpen beszélték el a történteket.

Ilyesmiket írtak Á-ról: „Szőke fiúcska a marslakók birodalmában!" „Ez a kis kölyök sohasem hagyta békén a szomszédos lakások csengőit!" Az egyik újság azzal rágalmazta Porosperi ügyvédet, hogy az ő tévékészüléke nyelte el a szerencsétlen áldozatot. Megint más lapok szerint azt, hogy Á-t fölfalta a tévékészülék, csak a rendőrség találta ki: a valóságban Á-t földöntúli lények rabolták el, éspedig valószínűleg a marslakók, akik azért a legveszedelmesebbek, mert láthatatlanok!

— Méghogy láthatatlanok! — morogta dühösen Emma néni az újságot a szemétládába hajítva. — Bár az összes újságíró válna láthatatlanná!

Az esti lapok is zajos hírverést csaptak Á esete körül. Végül is nyilvánvalóvá vált, hogy nem annyira Á-hírekkel, mint inkább álhírekkel tömték ki olvasóikat: ugyanis nem akadt két lap, amely ugyanúgy adta volna elő az ügyet. Az egyik megállapította, hogy Á-t Svédországba látták, a másik szentül állította, hogy megtalálták Hollandiában, s egy harmadik azt írta, ismét visszatért Á a Szuezi-csatorna vidékére.

— Ezeket a nyomorult hazudozókat bele kéne fojtani a Szuezi-csatornába! — rikácsolta dühtől tajtékozva Emma néni. — Ezeket az újságírókat el kéne tiltani az újságírástól!

Az őrtállás második éjszakája után következő délelőttön a házmesterné ismét ölnyi újsággal tért vissza az újságárus standról. Emma néni az egész szállítmányt az arcába vágta.

— Elég már ezekből az ócskaságokból! — sikoltozta. — Ebbe a lakásba ezután soha többé nem hozhat be újságot, még úgy sem, ha a zöldséges használt újságpapirosba csomagolná a zöldbabot!

— Várjon csak, várjon csak! Nem tudja még a nagy újságot?

— Mi az, hogy „nagy újság"? Ugyan menjen már innen!

— De amikor benne van már mindegyik újságban! Az, hogy hogyan keresik az önök Á-ját, miféle akciókat indítottak, hogyan hívják a kezdeményező tudósokat, meg minden.

— Micsoda? Hogy hívják őket?

— Kedvesem, ne kívánja meg tőlem ezt a felsorolást, nekem ez túl nehéz. Olyan az a sokféle idegen név, mint egy tűzijáték, csak éppen ez nem tűzijáték. Olvassa el, itt áll, ni! Mindegyik lap azt állítja, hogy az akció szép reményekkel kecsegtet.

Emma néni olyan gyorsan kapta föl az újságpaksamétát, mintha kigyulladt volna, és az egészet bevitte Bende könyvelőnek, aki épp őrségen ült a tévé előtt, mielőtt bement volna a hivatalába.

Flip is megkaparintott egy újságot, de ő még csak a nagybetűket ismerte.

— Hé, papa! Itt van egy nagy I! — kiáltotta izgatottan. — Itt van egy nagy I!

Mindent összefoglalva, a következő történt:

Egy fiatal japán tudós, Yamanaka professzor, felfigyelve az esetre, különös tekintettel Á szinte példa nélkül álló balesetére, miszerint valamiféle titokzatos erő beszippantotta a tévékészülékbe, egy különleges elektromágnest szerkesztett, amelynek hullámai a fény sebességével száguldoznak a világűrben, vagyis: egyetlen másodperc alatt hétszer kerülik meg a Földet.

Az Á-hullámhosszat alkalmassá tették arra, hogy akár egyedi tévékészülékekkel is fogni lehessen a földbolygó bármelyik pontján.

— De drága Yamanaka professzor, hogyan lehetséges, hogy Á legelső alkalommal éppen Lundquist professzor gyomorvizsgáló készülékének képernyőjén bukkant föl?

(Folytatjuk)

Szitás György rajza

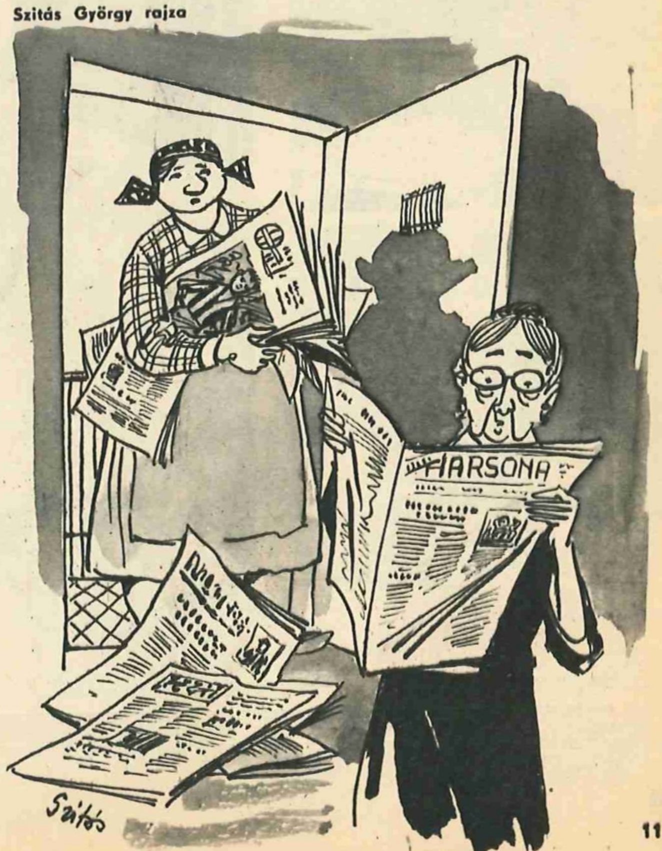

A KÖZÖSSÉG VÉDELMÉBEN

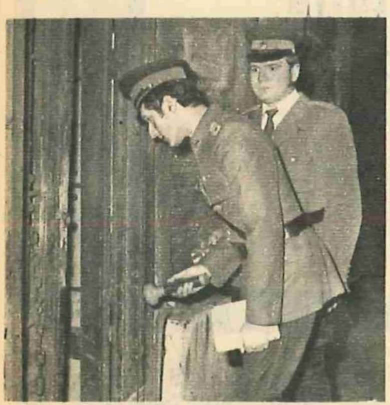

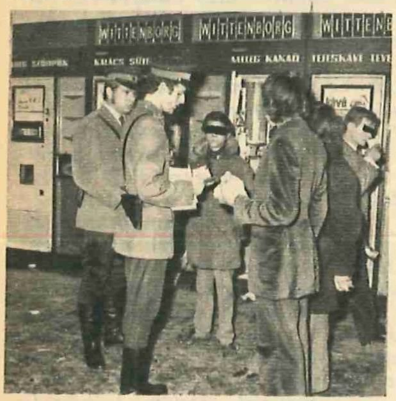

Úttörőként kezdte. Ma rendőr őrmester, egysége KISZ-titkára, aki szolgálatban — és szolgálaton kívül egyaránt bizonyítja: rendőr a hivatása!

Az URH-kocsi parancsnoka meglepően fiatalnak tűnik.

27 éves, és zubbonya mellén mégis olyan kitüntetések szalagsávjait viseli, amelyet idősebb rendőrök is szívesen tűznének fel. Számomra ezúttal mégsem a szolgálati kitüntetések az érdekesek, hanem az ifjúsági mozgalom legmagasabb elismerését jelző KISZ Érdemérem és az aranykoszorús KISZ-jelvény.

Lasz György rendőr őrmester, aki szolgálati beosztása szerint rendszeresen cirkál kék-fehér kocsijával a neonfényes vagy sötét utcákon, régen elkötelezte magát a haza védelmére.

— *Hogy hol kezdődött az a munka, amely most már hivatásommá vált?* — tűnődik a kérdésen elgondolkodva.

— *Tulajdonképpen tízéves koromban úttörőként. Először természetesen nem volt tisztségem, később őrsvezető, majd ifjúvezető lettem, és ez a kapcsolat máig sem szűnt meg az ifjúsági mozgalom ès köztem. Jelenleg is egységem KISZ-titkára vagyok.*

Így indul a beszélgetés, amelyből csakhamar kiderül, hogy Lasz György rendőr őrmester nemcsak őrsvezető volt, 12—13 évesen, hanem a Veszprémi Napló „Pajtás-rovatának" állandó tudósítója. Akkoriban rendszeresen írta beszámolóit a megyei lapnak, amelynek felnőtt és gyermekolvasói az ő írásain keresztül ismerkedhettek meg a vörösnyakkendős pajtások világával.

— *Később korengedéllyel lettem katona. Pontosabban határőr, a nyugati országhatáron. Huszonhéthónapos szolgálat után, hiszen akkoriban ennyi volt a határőrök szolgálati ideje, húszesztendős koromban határoztam el, hogy rendőr leszek.*

Azóta hét év telt el. La

RENDŐRSÉG
RA-33-29

A nap minden órájában és percében indulásra készen állnak a kék-fehér kocsik, hogy pillanatok alatt ott teremjenek, ahol a közösség rendjét védeni kell

György váll-lapjára egymás után kerültek fel a csillagok, mellére a kitüntetések. Pedig sem a csillagokat, sem a kitüntetéseket nem adják ingyen.

Csak az elmúlt esztendőben 240 olyan bűnözőt fogott el, akik ellen országos körözést adtak ki. Volt köztük a Kék fényből közismert, és voltak olyanok is, akik évekig bujkáltak az igazságszolgáltatás elől.

– Mi a titka ezeknek az eredményeknek?

– *Alapvetően az, hogy a rendőri munkát hivatásomnak tekintem. Ha levetem az egyenruhát, ha letelik a szolgálati időm, akkor is rendőr maradok. Nem tudok közönyösen elmenni a törvénysértő magatartás mellett . . .*

Hogy ez mennyire így van, azt egyik fölöttesétől tudom.

Egyszer hazafelé menet az utcán segélykiáltásokat hallott. Nem volt rajta egyenruha, nem volt nála fegyver, de nyomban a hangok irányába sietett. Ittas férfit pillantott meg, aki késsel kezében támadt egy italbolt vezetőnőjére. Lasz elvtárs nemhiába tanulta meg azokat az önvédelmi fogásokat, amelyekkel a fegyveres támadót ártalmatlanná teheti. A kését döfésre lendítő férfi és a megtámadott nő közé vetette magát. Elhárította a veszélyes szúrást, majd lefegyverezte és ártalmatlanná tette a támadót. Az utolsó pillanatban érkezett, hogy megelőzzön egy tragédiát.

– *A rendőri munka persze nemcsak ilyen látszólag véletlen esetekből áll* – mondja szerényen. – *Az állandó készenlét, a bűncselekmények megelőzése, talán nem ilyen krimiszerű, de a legfontosabb feladatunk. Nem az a célunk, hogy embereket tartóztassunk le, hanem az, hogy megelőzzük olyan törvénybe ütköző cselekmények elkövetését, amelyért menthetetlenül bíróság elé és börtönbe kerülnének a megtévedt emberek.*

– *Különösen fontos ez a fiatalkorúakkal kapcsolatos munkánkban. Sohasem szabad általánosítani, még akkor sem, ha csak pillanatokig van időnk a mérlegelésre. Ott és abban a pillanatban kell eldöntenünk, hogy az előttünk álló fiatal fiúnak vagy lánynak elegendő-e a jó szándékú fifigyelmeztetés, vagy a törvényekben előírt, határozottabb eszközökhöz kell-e folyamodnunk.*

Elkísértem egy éjszakai útjára is Lasz őrmestert. A kék-fehér URH-s gépkocsiban a rendőri munka hivatássá válásáról beszélgettünk.

– *Fiatal rendőrként sokat tanultam idősebb elvtársaimtól, parancsnokaimtól. De a tanulás mellett az az elhatározás is fűti az embert, hogy a jó és rossz küzdelmében a jót és az igazságot segítse. A mi munkánkban van romantika, izgalom, néha életveszély is, ám ezt csak őszinte hazaszeretettel lehet végezni. Sokat tanultam az elmúlt hét esztendő alatt, talán sajátosan fejlődött ki az emlékezőképességem, emberismeretem. Sok ember, köztük azóta felnőtt fiatal élete, sorsa raktározódik el emlékezetemben, s ha találkozom valamelyikkel, nyomban – mint egy film – peregni kezd előttem a sorsuk. Örülök, ha olyannal hoz össze a véletlen, akinél beigazolódott az az elv; az időben elhangzott figyelmeztetés a legtöbb embert visszatartja a bűntől.*

Egy nagy pályaudvaron néztünk körül.

Volt olyan fiú, aki lekéste a vonatot, mert elaludt a váróteremben, s közben eltűnt a csomagja. Kihez forduljon? A rendőr igyekezett segíteni a hirtelen támadt bajon.

Két lány támaszkodott egy fűtőtesthez. A járőr kéri a személyi igazolványokat. Itt már nagyobb a gond. Egyikük sem dolgozik hónapok óta. Feljegyzik a címüket. Majd utánanéznek, ha kell, segítenek munkaalkalmat keresni nekik.

– *Különösen fontos, hogy az ilyen helyeken kellő körültekintéssel válasszuk szét azokat, akiket veszélyeztet ez a környezet, azoktól, akik magatartásukkal, esetleg büntetett előéletük révén már veszélyt jelentenek a közösségre. Nem szabad megengedni, hogy a fiatalkorúak olyan helyzetbe sodródjanak, amelynek következményeit talán csak nehezen vagy sohasem tudják kiheverni.*

De a rendőr őrmester, aki egységének KISZ-titkára, a rendőri feladatokon túl másként is foglalkozik a fiatalokkal. KISZ-szervezetük 120 állami gondozott gyerek patronálását vállalta.

A kemény és felelősségteljes rendőri munka mellett 120 olyan fiatalkorú gondjaival is bajlódnak, akiket szüleik elhagytak, vagy szerencsétlen körülményeik folytán kerültek állami gondozásba.

– *Nem könnyű munka ez a patronálás. Hiszen sok esetben olyan gyerekekkel kell foglalkoznunk, akiknek lelki világát a korábban átélt szomorú élmények erősen megviselték. Szívesen tesszük ezt és igyekszünk olyan fiatalokká nevelni őket, akikkel rendőrként ne legyen majd dolgunk.*

Amikor elbúcsúzom Lasz György rendőr őrmestertől, úgy érzem, hogy a zubbonya mellét ékesítő KISZ-kitüntetéseket méltán érdemelte ki a szolgálati munkáját elismerő érmek mellé.

ÖRSI FERENC
FOTÓ: CSATTOS PÁL

SZALJUT,

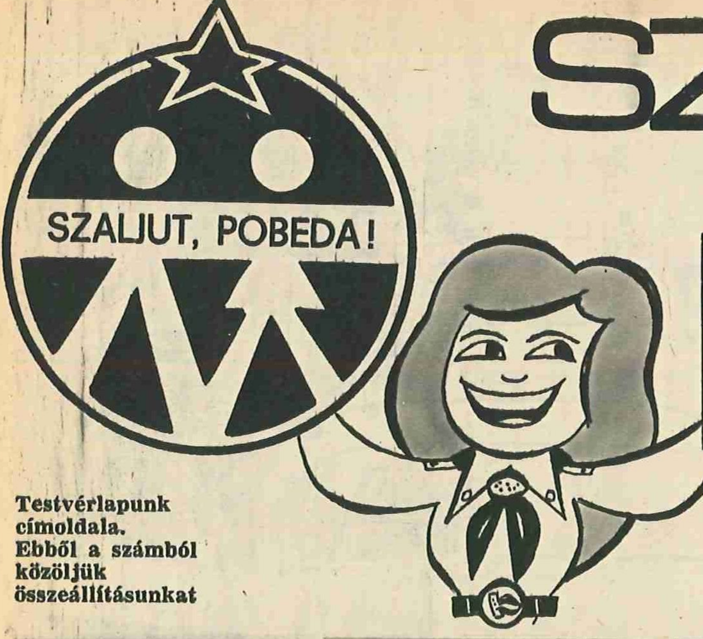
SZALJUT, POBEDA!

Пролетарии всех стран, соединяй
К борьбе за дело Коммунистической парти
Советского Союза будь гото
СССР
Пионерская
ПРАВДА
Орган Центрального Комитета
ВЛКСМ и Центрального Совета
Всесоюзной пионерской организации
имени В. И. ЛЕНИНА

Testvérlapunk címoldala. Ebből a számból közöljük összeállításunkat

A húszas évek végén a Szovjetunióban viharos gyorsasággal fejlődött a repülőgépipar. A fiatalok százezrei kezdtek repüléssel foglalkozni, egymás után érkeztek hírek az új konstrukciókról és az új rekordokról.

Akkor emelkedett a magasba egy biplán — oldalán a név: Pionyerszkaja Pravda. Szovjet úttörők gyűjtötték a pénzt építéséhez. Tervezője a híres Jakovlev volt.

A Honvédő Háború éveiben járta a harctereket egy T—34-es harckocsi. Oldalán a név: Pionyerszkaja Pravda. A gyártásához szükséges fémet szovjet úttörők gyűjtötték össze.

Novorosszijszkban egy Il—2-es csatarepülőgép áll egy hősi emlékmű talapzatán. Harmincegy éven át nyugodott a tenger mélyén, törzsét kikezdte a só, a korhadás. Szovjet úttörők kezdeményezték kiemelését, ők nyomozták ki, kikből állt a harcokban elpusztult legénység. Az akcióról a Pionyerszkaja Pravda adott hírt.

Ötven éve jelent meg szovjet testvérlapunk, a Pionyerszkaja Pravda első száma. Ez az úttörőújság volt az egyik szervezője az elmúlt évek sok úttörőakciójának, s most a Győzelem Napját, a béke első napját köszöntő „Szaljut, Pobeda!" nemzetközi úttörőakciónak is.

Csak rögtönzött lapszemleként: egyik februári számában jelentkezik a „Szignál" rádióállomás. A rovat beszámol az „Úttörőépítés—75" akció legújabb eseményeiről. Az iszkitimi körzet kilencszáz úttörője huszonöt tonna makulatúrát, újságpapírt gyűjtött. Ez a papírmennyiség 625 000 új füzet előállításához elegendő.

A lap első oldalán köszönti az ugyancsak ötvenéves ukrán úttörőlapot, a Zirkát —, mellette egy híradás arról számol be, hogy a poltavai terület Lubin városának 1. számú iskolájában minden úttörő elhatározta: részt vesz az úttörőolimpia küzdelmeiben.

Az Il—2 csatarepülőgép kiemeléséről szóló híradás mellett egy emlé-

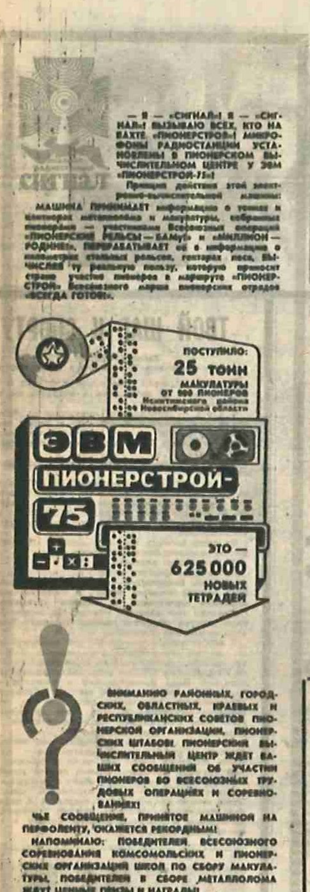
СИГНАЛ
ПОСТУПИЛО:
25 ТОНН
МАКУЛАТУРЫ
ОТ 900 ПИОНЕРОВ
Искитимского района
Новосибирской области
ЭВМ
ПИОНЕРСТРОЙ-
75
ЭТО —
625 000
НОВЫХ
ТЕТРАДЕЙ

— Я — «СИГНАЛ»! Я — «СИГНАЛ»! ВЫЗЫВАЮ ВСЕХ, КТО НА ВАХТЕ «ПИОНЕРСТРОЯ»! МИКРОФОНЫ РАДИОСТАНЦИИ УСТАНОВЛЕНЫ В ПИОНЕРСКОМ ВЫЧИСЛИТЕЛЬНОМ ЦЕНТРЕ У ЭВМ «ПИОНЕРСТРОЙ-75»!

Принцип действия этой электронно-вычислительной машины:

МАШИНА ПРИНИМАЕТ информацию о тоннах и килограммах металлолома и макулатуры, собранных пионерами — участниками Всесоюзных операций «ПИОНЕРСКИЕ РЕЛЬСЫ — БАМу!» и «МИЛЛИОН — РОДИНЕ!», ПЕРЕРАБАТЫВАЕТ её в информацию о километрах стальных рельсов, гектарах леса, ВЫЧИСЛЯЕТ ту реальную пользу, которую приносит стране участие пионеров в маршруте «ПИОНЕРСТРОЙ» Всесоюзного марша пионерских отрядов «ВСЕГДА ГОТОВ!».

ВНИМАНИЮ РАЙОННЫХ, ГОРОДСКИХ, ОБЛАСТНЫХ, КРАЕВЫХ И РЕСПУБЛИКАНСКИХ СОВЕТОВ ПИОНЕРСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ, ПИОНЕРСКИХ ШТАБОВ! ПИОНЕРСКИЙ ВЫЧИСЛИТЕЛЬНЫЙ ЦЕНТР ЖДЁТ ВАШИХ СООБЩЕНИЙ ОБ УЧАСТИИ ПИОНЕРОВ ВО ВСЕСОЮЗНЫХ ТРУДОВЫХ ОПЕРАЦИЯХ И СОРЕВНОВАНИЯХ!

ЧЬЁ СООБЩЕНИЕ, ПРИНЯТОЕ МАШИНОЙ НА ПЕРФОЛЕНТУ, ОКАЖЕТСЯ РЕКОРДНЫМ!

НАПОМИНАЮ: ПОБЕДИТЕЛЕЙ ВСЕСОЮЗНОГО СОРЕВНОВАНИЯ КОМСОМОЛЬСКИХ И ПИОНЕРСКИХ ОРГАНИЗАЦИЙ ШКОЛ ПО СБОРУ МАКУЛАТУРЫ, ПОБЕДИТЕЛЕЙ В СБОРЕ МЕТАЛЛОЛОМА ЖДУТ ЦЕННЫЕ ПРИЗЫ И НАГРАДЫ!

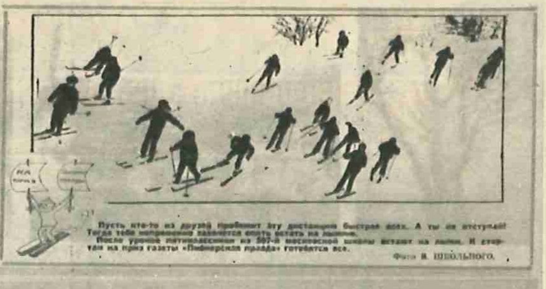

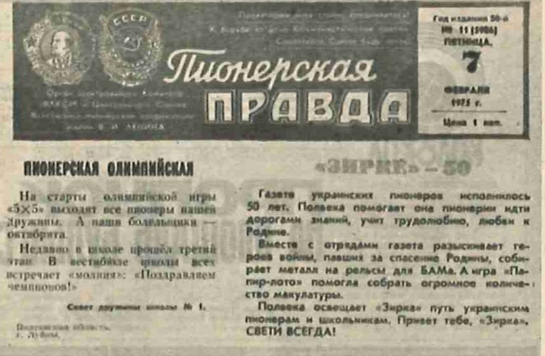
Пионерская
ПРАВДА
СССР

Год издания 50-й
№ 11 (5006)
ПЯТНИЦА,
7
ФЕВРАЛЯ
1975 г.
Цена 1 коп.

ПИОНЕРСКАЯ ОЛИМПИЙСКАЯ

На старты олимпийской игры «5×5» выходят все пионеры нашей дружины. А наши болельщики — октябрята.

Недавно в школе прошёл третий этап. В вестибюле школы всех встречает «молния»: «Поздравляем чемпионов!»

Совет дружины школы № 1.

Полтавская область,
г. Лубны.

«ЗИРКЕ» — 50

Газете украинских пионеров исполнилось 50 лет. Полвека помогает она пионерии идти дорогами знаний, учит трудолюбию, любви к Родине.

Вместе с отрядами газета разыскивает героев войны, павших за спасение Родины, собирает металл на рельсы для БАМа. А игра «Папир-лото» помогла собрать огромное количество макулатуры.

Полвека освещает «Зирка» путь украинским пионерам и школьникам. Привет тебе, «Зирка», СВЕТИ ВСЕГДА!

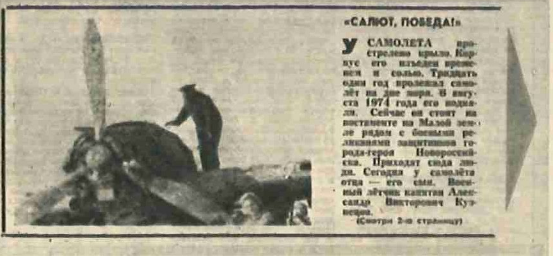

«САЛЮТ, ПОБЕДА!»

У САМОЛЕТА прострелено крыло. Корпус его изъеден временем и солью. Тридцать один год пролежал самолёт на дне моря. В августе 1974 года его подняли. Сейчас он стоит на постаменте на Малой земле рядом с боевыми реликвиями защитников города-героя Новороссийска. Приходят сюда люди. Сегодня у самолёта отца — его сын. Военный лётчик капитан Александр Викторович Кузнецов.

(Смотри 2-ю страницу)

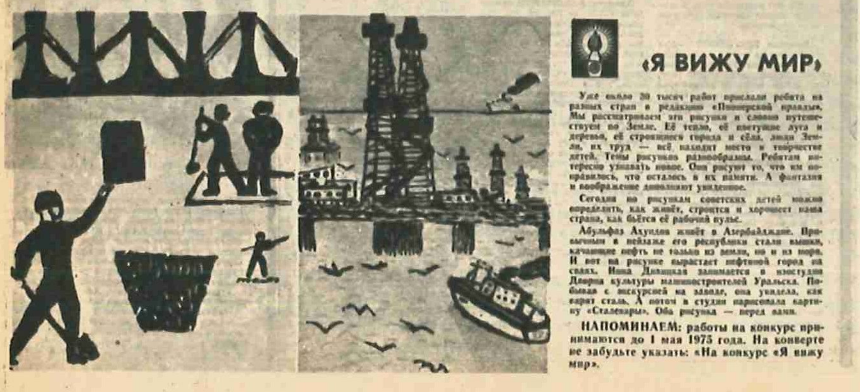

«Я ВИЖУ МИР»

НАПОМИНАЕМ: работы на конкурс принимаются до 1 мая 1975 года. На конверте не забудьте указать: «На конкурс «Я вижу мир».

Úttörők kommunista szombatja: társadalmi munka a hazáért

Oszét úttörők úttörőházi beat-zenekarának sikeres bemutatkozása (fent). Úttörő-tűzoltók gyakorlata (lent)

keztető: 1975. május 1-ig lehet beküldeni a szerkesztőség címére az „Így látom a világot” nemzetközi rajzpályázat anyagait. Az azerbajdzsáni Abuljfaz Abundov olajtornyot ábrázoló pályaműve illusztrálja a felhívást.

Az UP hírügynökség telefotóján egy tizenkét éves spanyol képzőművész, Juan Ramon szerepel — kiállításának megnyitásán.

Vlagyiszláv Kologriv tollából egy tárca — „Madárnyelven” — egy fiúról szól, aki édesanyjával együtt a Szovjetunió egyik új, nagy építkezésére utazott. A tajgába kerülve barátságot kötött a természettel, a madarakkal.

Mindez csak egyetlen szám keresztmetszete. Testvérlapunk figyelemmel kíséri és irányítja huszonöt millió szovjet úttörő lépéseit. Tanácsot ad terveikhez, módszereket közöl munkájukhoz, lángra lobbantja képzeletüket, szervezi akcióikat.

A Győzelem Napját köszöntő nagy nemzetközi expedíció célba érésének előestéjén szeretettel köszöntjük csaknem tízmillió példányban megjelenő testvérünket: a Pionyerszkaja Pravdát!

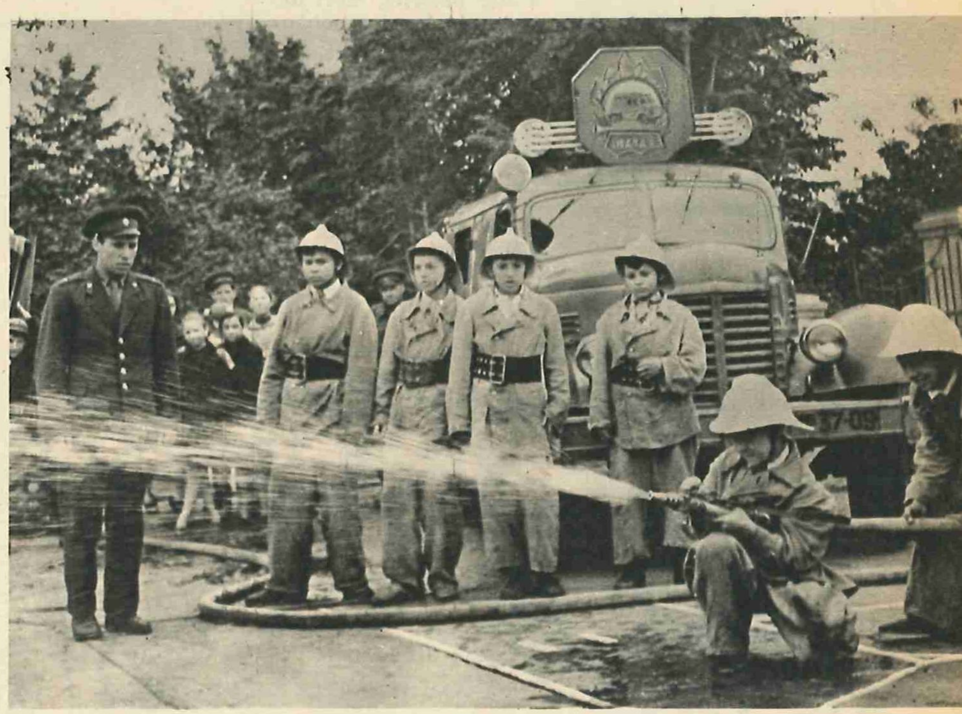

Az Európa-bajnok ökölvívó: Szolomin permi gyerekek között

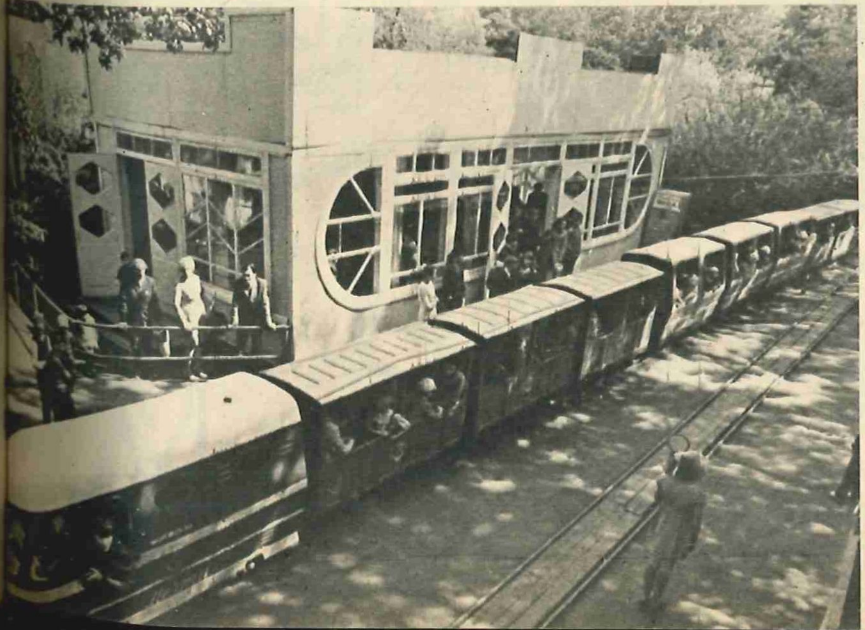

A krasznojarszki úttörővasút.
APN-FOTÓK

A NYUGTALAN LÉLEK

Korunk egyik népbetegsége a „szívbaj". Ezúttal a szívgyógyászat egyik úttörőjének pályája kezdetére pillantunk vissza

Werner Forssmann dühösen csapott az asztalra:

— Lári-fári! Beszélhetsz, amit akarsz! Ha a szívgyógyászat pillanatnyi helyzetéről beszélünk, azt kell mondanunk: egyhelyben topog az orvostudomány!

— Be ne kapj! — nevette barátja mérgét legkedvesebb iskolatársa, Michael Müller. — Ha valakinek megbetegszik a szíve, ott a bevált nyugtatószer, a digitálisz! Hát nem?

— De hátha olyan baja van, amire nem digitáliszt kéne adnunk a betegnek?

— Nyugodj meg, Werner! A szív az emberi szervezetnek mindig is a legtitokzatosabb alkotórésze volt. Öklömnyi izomcsomó, amely átlagosan percenként 60—70-et üt és ha egyszer megáll, mindennek vége!

— De hiszen éppen erről van szó, drága Michael! — morogta Forssmann. — Én éppen azt szeretném, hogy alaposabban megismerhessük a szív belsejét, mert akkor gyógyítani is jobban tudnánk!

— Hogyan? — kérdezte kicsit csúfondárosan a hű barát. — Megröntgenezheted a szívet, ez a maximum. A mellkas hús és csontállagán keresztül láthatsz egy rángatódzó, sötét izomcsomót!

— Hát ez az! Éppen, hogy ez az. Hosszabb idő óta motoszkál a fejemben egy gondolat: meg kéne katéterezni a szívet!

— Őrült vagy? — sápadt el Michael, hogy szeplői szinte lángoltak elfehéredett arcán. — Megkatéterezni csak a gyomrot, a hólyagot és — esetleg! — a veséket lehet! Még hogy a szívet megkatéterezni?! Nem emlékszel, mire tanított bennünket valamennyi professzorunk az egyetemen? „A szívhez nem szabad hozzányúlni, mert abba a beteg biztosan belehal!"

— Eh! — csapott a levegőbe indulatosan Forssmann: — Ezt az élvet az orvostudomány csak napjainkban, 1928-ban vallja! Szent meggyőződésem, néhány évtized múlva úgy fogják műteni a szívet, mint most a vakbelet, emberek tíz és százezreinek az életét mentve, illetve hosszabbítva meg általa!

— Elment az eszed? — ugrott föl székéről Michael: — Esküszöm, nem tudod, mit beszélsz! Várj, hozok egy ideg-

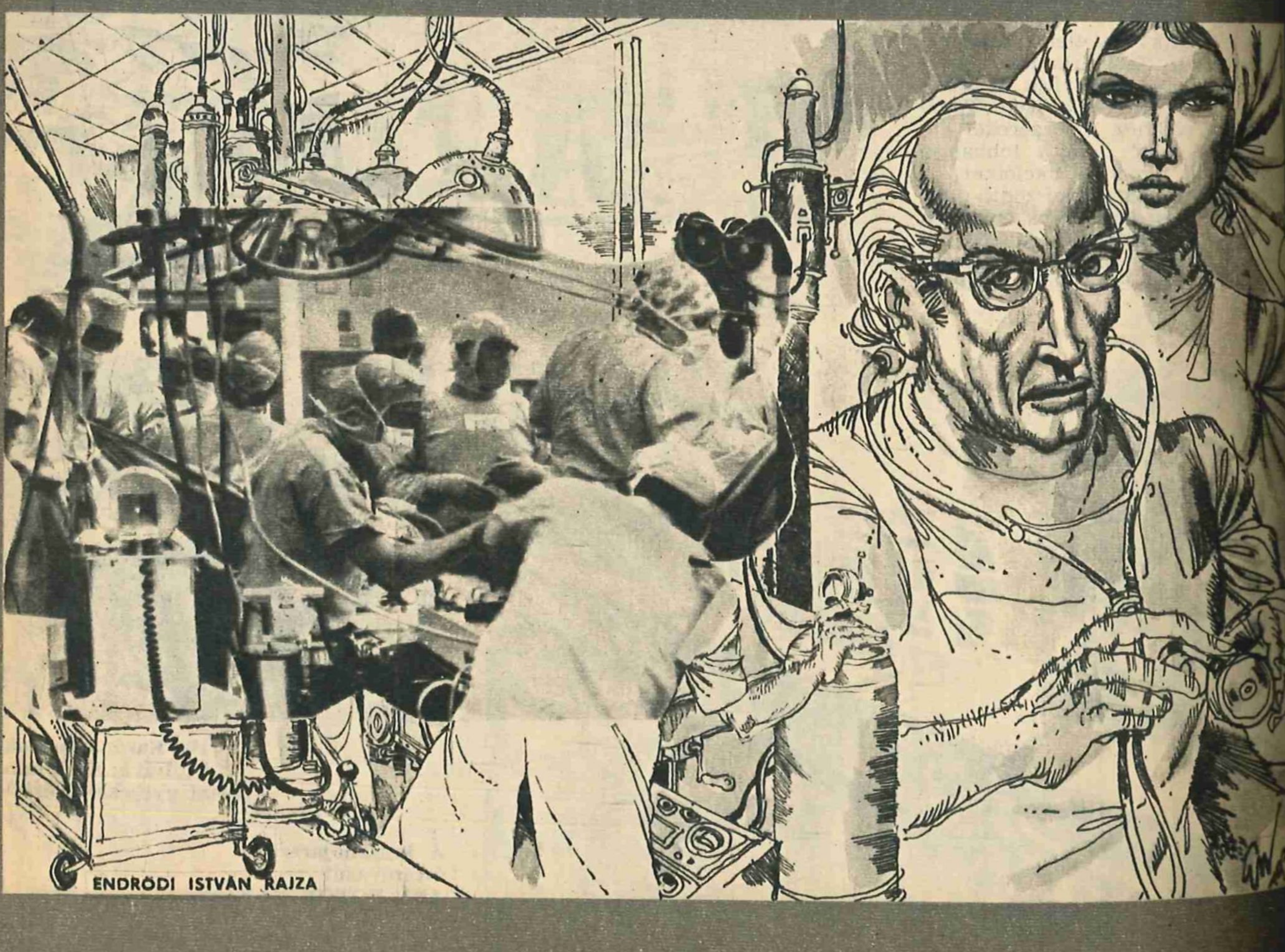

ENDRŐDI ISTVÁN RAJZA

nyugtatót, hadd nyugodj már meg végre!

— Tudod, mivel tudnál megnyugtatni egyszer s mindenkorra? — fordult feléje Forssmann. — Ha... ha segítenél elvégezni nekem egy sorsdöntő fontosságú kísérletet! — Mivel Michael kerekre nyílt szemmel némán bámult rá, reménykedve folytatta. — Be akarom bizonyítani, hooogy... ez a művelet teljesen ártalmatlan az emberi szervezetre, ezért... meg akarom katéterezni a tulajdon szívemet! Ugye, Michael, segítesz nekem?

— Ember! — hebegte a barátja, mindig jobban megdöbbenve. — Teljességgel elment az eszed? Ennyire szeretnél fiatalon meghalni? Huszonnyolc éves korodra ennyire meguntad volna az életedet?

Werner elkeseredetten vágott vissza:

— Fenét! Szeretnék megmenteni temérdek emberi életet! Mi kifogásod van ellene, ha a saját szívembe kívánom bevezetni a katéter-csövet? Te talán nem tanultad az egyetemen, hogy hány nagy tudós végzett saját magán kísérleteket?

— De, de! — hadarta Michael. — Én is tanultam, hogy William Morton az étert, Sigmund Freud és August Bier a kokain helyi érzéstelenítő hatását önmagán kísérletezte ki, de... de egyikük sem akarta megbolygatni a szívét! Ne haragudj, de... semmi kedvem segédkezet nyújtani a legjobb barátom öngyilkossági kísérletéhez! És... remélem, vagyunk olyan jóbarátok, hogy ezt te meg is érted!

Forssmann felállt, és mindkét kezével megragadta Michael izgalomtól remegő karját.

— Drága barátom, gondolkodj kicsit. Az a katéter-cső, amelyet a könyöki vénámon keresztül fel akarok tolni a szívembe, mindösszesze 1 milliméter vastag és 80 centiméter hosszú. A vénám pedig legalább 5 milliméter vastag belül! Őszintén, Michael: mi bajom lehet? Semmi a világon, ugye? Egyedül csak azért húzódozol tőle, mert előttem még soha senki sem végezte el ezt a ... a ... nevetségesen egyszerű kísérletet! Hát tehetek én róla, hogy véletlenül éppen énnékem jutott ez a dolog eszembe? Michael! Gondolj arra, hogy már az ősember is végzett kőszilánkokkal koponyalékelési műtéteket! Ezek után neked nem lenne merszed egy ilyen, már-már komikusan egyszerű kísérlethez „segédkezet nyújtanod?”

— Hát jó! — adta meg magát Michael Müller. — De... egyes-egyedül csak a te kérésedre teszem meg, mert ... mert annyira szeretlek! És azért is, hogy... a kritikus pillanatban ott álljon egy orvos melletted, aki... ha bajba jutsz, segíthessen rajtad!

— Köszönöm, drága Michael! — rázta meg Forssmann a kollégája kezét. — Látod, ezt vártam tőled! Igazi jóbarát vagy! — Azzal levetette a zakóját, felgyűrte az inge ujját; gondosan kezet mosott, vattacsomóra fertőtlenítő folyadékot öntött, s alaposan megdörgölte a könyöke hajlatát, majd kiemelte a sterilizáló-készülékből a katétercsövet. — Hát akkor — kezdhetjük Michael!

Michael keze úgy remegett, mint egy szerelmes fiatalemberé, aki életében először simogatja meg kedvese arcát.

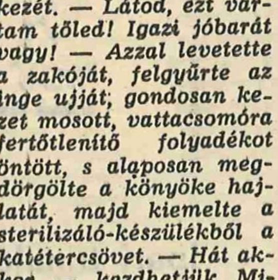

A katéter vége eltűnt a megnyitott könyöki vénában, és milliméterről milliméterre haladt egyre beljebb. Forssmann arca nyugodt maradt, Michaelé pedig mind jobban elsötétedett. Werner már érezte, hogy a válla magasságában mozog a vékonyka cső, de végtelenül örült, mert szemernyi fájdalmat sem érzett.

— No, ugye megmondtam? — mormolta hangjában alig érzékelhető izgalommal —. Semmit sem érzek!

Michael a hangra megrázkódott, és hirtelen támadt kétségbeeséssel felkiáltott:

— Nem csinálom tovább! Nem engedem, hogy a biztos halálba rohanj! — És ugyanabban a szemvillanásban, egyetlen erélyes mozdulattal kirántotta Forssmann karjából a katétert, és kirohant a szobából.

— Szerencsétlen alak! Te, te hitetlentamás! — dünnyögte Werner elkeseredetten.

Hanem Werner Forssmannt senki és semmi sem tántoríthatta el feltett szándékának megvalósításától. Egy hét múlva egyedül ismételte meg a kísérletet. A röntgengépbe jó előre behelyezte a filmet, aztán bevezette a szívébe a katétercsövet, majd roppant óvatos léptekkel átballagott a műtőből a röntgenterembe; odaállt a készülék elé, megnyomta a gombot, és amikor kellett, elengedte. Mi tagadás, mélyen és megkönnyebbülten sóhajtott fel, amikor minden baj nélkül sikerült eltávolítania testéből a katétercsövet. Aztán átsétált a fotólaboratóriumba, és gondosan előhívta a filmet. Amikor megszáradt, az átvilágítóasztalra helyezte. Majdnem sírva fakadt örömében, amikor látta az üveglemezen: a hajszálvékony katétercső árnyéka a könyökhajlatától, a jobboldali szívpitvar alatt pontosan a jobb oldali szívkamra aljáig ér. „Sikerült!” gondolta elégedetten.

Visszalépdelt a szobájába a röntgenlemezzel, megivott egy csésze kávét, aztán asztala mellé telepedett, írni kezdett.

Milyen kiszámíthatatlan is a kutató tudósok sorsa! Werner Forssmann szenzációs bejelentést tartalmazó cikke a világon semmiféle visszhangot sem keltett; jeltelenül elsüllyedt a teljes közöny feneketlen tengerszemében. Csak két évtizeddel később figyelt fel rá két amerikai sebész: Cournand és Dickinson, akik felvirágoztatták az Egyesült Államokban a szívsebészetet. Ők tán moccanni sem tudtak volna Forssmann szívkatéterezése nélkül, hiszen a csövön át közvetlenül a szív vérnyomását tudták megmérni, a szívből tudtak vérmintát venni.

Még csak annyit: 1956-ban Cournand és Dickinson Werner Forssmannal együtt megkapta a legmagasabb kitüntetést: az orvosi Nobel-díjat. A kiváló tudós a nyugati világ békemozgalmának egyik kimagasló vezéregyénisége. Lám, emberként is az első vonalban harcol azért, hogy az orvosok ne csak a háborús lőtt és szúrt sebek, hanem az alattomosan pusztító népbetegségek gyógyítására használhassák fel tudásukat.

HUNYADY JÓZSEF

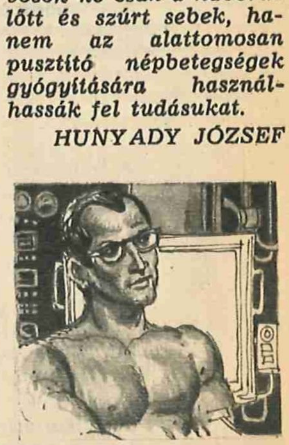

FIATALOK! VÁR BENNETEKET A GÉPIPAR

A Csepel Vas- és Fémművek Szerszámgépgyára szakmunkástanuló-felvételt hirdet:

ESZTERGÁLYOS, MARÓS, KÖSZÖRŰS ÉS FÉNYEZŐ

szakmákban.

Képzési idő a fényezőszakmában 2, az egyéb szakmákban 3 év. Jelentkezzenek azok a fiatalok, akik 1975-ben fejezik be általános iskolai tanulmányaikat.

A vállalat tanulóinak külön ösztöndíjat adományoz, vidékieknek kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

Érdeklődni lehet a Tanulmányi Csoport 278-600/16-69-es mellék telefonszámon vagy levélben. Cím: Budapest Pf.: 91. Csepeli Szerszámgépgyár Tanulmányi Csoport.

IPARI TANULÓKAT FELVESZUNK!

Általános iskolát végzett tanulókat beiskolázunk a következő szakmákban:

kőműves, ács-állványozó, hegesztő (kiemelt szakmák), villanyszerelő, gépszerelő, motorszerelő.

A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200,– Ft ösztöndíj kiegészítést kapnak.

Vállalatunknál minden szakmában köthető szerződés társadalmi ösztöndíjra, amely havi 250–500,– Ft-ig terjedhet.

A III. éves tanulók a második félévtől kezdve (a kiemelt szakmákban a II. év elejétől) órabérben foglalkoztathatók.

A tanulók részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a Budapesti Vegyiművek Személyzeti Osztályán, 1455 Budapest IX., Kén u. 5.

Milyen szakmát válasszak

Ipari tanulókat felveszünk fonó-szövő szakmára

Jelentkezhet minden 14. életévét betöltött, 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező fiatal. Juttatások: Különélési pótlék vidékieknek havi 300,– Ft. Havi 90,– Ft-ért reggeli, ebéd, vacsora, munkaszüneti napokon is. Ingyen tankönyv és munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Kezdő tanulóbér havi 350,– Ft, amely a tanulmányi eredménytől függően változik.

FIÚ TANULÓINKAT A SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN SEGÉDMŰVEZETŐVÉ, később MŰVEZETŐVÉ képezzük ki!

Továbbtanulási lehetőség fiúk, lányok számára egyaránt üzemi szakközépiskolánkban. Szakmunkásvizsga után a kereseti lehetőség havi 2200–2800,– Ft között van. Begyakorolt szakmunkásaink 3000,– Ft-ot kereshetnek!

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától $^1/_2$4-ig személyesen. Levélre is részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV. MAGYAR PAMUTIPAR Személyzeti – Oktatási Osztály

1046 Budapest IV., Erkel utca 30.

Látó szemmel 6.

A látás hatalma tévé-filmsorozat következő — 11. — adása a *Tér a síkon* címet viseli. (Adás: március 15.)

Leírva bizony furcsán hat a cím, hiszen tér és sík: tűz és víz. De ha gondolkoztok rajta, mindjárt másként hat az ellentmondás. Jusson eszetekbe a rajzóra! Mit tesztek magatok elé? Rajzlapot. Ez pedig *sík*. És mit fog érzékeltetni a rajz, ha — például — beállított testeket ábrázol? *Teret*. A rajzlapon feloldódik a furcsa ellentmondás: egyszerű eszközökkel érzékeltetni tudjátok a teret a síkon.

Filmrészletünk sokoldalúan mutatja be ezt az érdekes dolgot, amit egyébként csak az ember tud. Még a fénykép is olyan közlés, amit az állat nem fog fel. Az ember azonban újra át tudja élni a teret, a térrel kapcsolatos élményeit a papírképben, a mozivásznon, a festményen, a műszaki rajzon, a magyarázó ábrán.

Figyeljétek műsorunkat jól. Olyan kérdésekre kaptok választ, amelyek szüntelenül foglalkoztatják eszeteket, ha nem is veszitek észre. A filmrészlet tanulságait nagyon jól tudjátok az iskolában hasznosítani.

* *

A vasárnapi műsorrészlet *(A történeti térkifejezés)* még mindig a térábrázolással foglalkozik (márc. 16.). Mutatja, hogy ez milyen fontos tudomány. Most azonban inkább arról tudósítjuk nézőinket, hogy hogyan alakult ki, és hogyan változott az idők folyamán a térábrázolás.

Sokat ebben a részletben sem magyarázkodunk. Inkább a képekre bízzuk a hatást. A *képek beszédét* szeretnénk megértetni, nézőinket hozzászoktatni.

Nézzétek ti is, pajtások, *szemmel* a képeket. Elárulom, hogy mit is akarunk műsorrészletünkkel bizonyítani. Az ember okosságát. Ha át tudjátok adni magatokat a képeknek, ti is rájöttök erre. Megfigyelésetekhez íme az útmutatás: van-e valami kapcsolat az ábrázolás *célja* és az alkalmazott (feltalált) ábrázolási *mód* között?

Próbáljátok emlékezetben megőrizni a látottakat, és hétközben elgondolkodni rajtuk. Tegyetek fel kérdéseket a rajzórán tanárotoknak. Kérdezhettek tőlünk is: szívesen válaszolunk.

BALOGH JENŐ
a Képzőművészeti Főiskola tanára

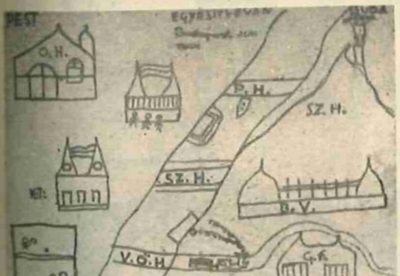

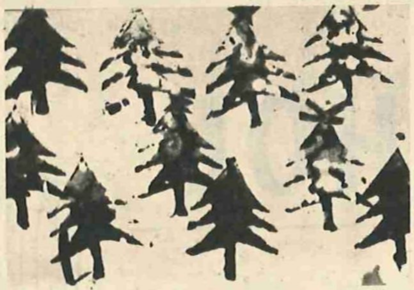

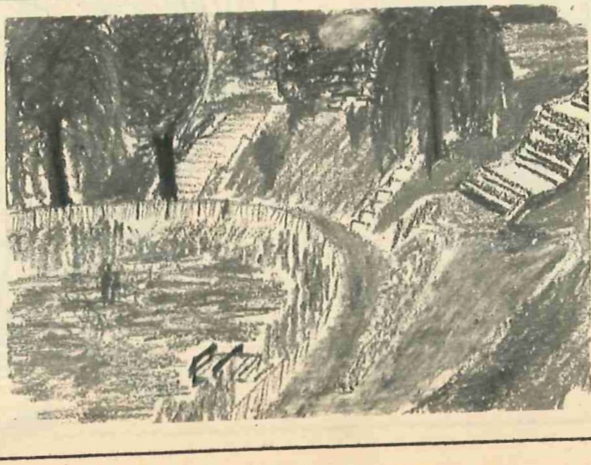

Háromféle térábrázolást látsz a pajtások rajzain. Válaszolj magadnak a következő kérdésekre: melyik rajz mutat olyan teret (vagy megközelítően olyat), mint a fényképezőgép? — mivel éreztet teret a fenyőket tartalmazó rajz? — milyen eszközökkel magyaráz téri dolgokat a PEST című rajz?

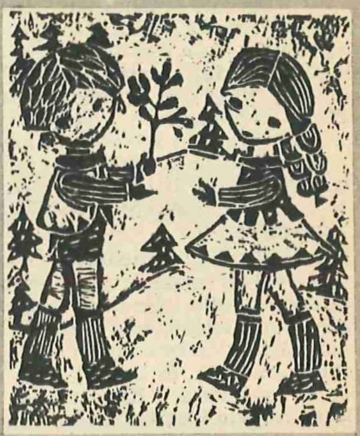

Így látom a világot

Még két hónap — s lezárul az „Így látom a világot" című III. nemzetközi gyermekrajzpályázat. Akinek kedve van — most is részt vehet a versenyen, összemérheti tudását, felkészültségét a távoli országokban élő úttörőkkel. Elküldheti rajzait, festményeit, szines képeit, önálló alkotásait, vagy az iskolai szakkörökben készitett munkáit.

A feltételek kedvezőek. A beküldendő képek mérete tetszőleges. A művek technikájában sincs különösebb megkötés: ceruzával, pasztellal akvarellel, olajjal, tussal, mozaikkal, monotípiával, kollázzsal, batikkal éppúgy szerepelhetnek a kiállitandó anyagban, mint metszetekkel, s különleges eljárással készitett alkotásokkal. A témaválasztásban is szabadon dönthettek. Készithettek képet a szülői házról, a családról, nagyszülőkről, játékról, sportról, természetről, népszokásokról, hagyományokról. Sokat hallott történelmi eseményekről, az elmúlt háborúról, a hősök dicsőségéről. A III. nemzetközi pályázat a fasiszta Németország feletti győzelem 30. évfordulóját köszönti. A pályázatok beküldési határideje 1975. május 1. A rajzokat az alábbi cimre küldhetitek: (cirill betűkkel) CCCP. Moszkva K–30, Szuscsevszkaja ulica dom. 21. (Pionyerszkaja Pravda).

A műveket nem kell bekeretezni. A rajz hátoldalára olvashatóan oroszul, angolul, franciául, spanyolul vagy németül az alábbi adatokat kell írni: a mű címe, a szerző neve, életkora, neme, a szaktanár neve (ha iskolai, vagy szervezeti beküldésről van szó), az ország neve, és a pontos cím.

AHOL

Már mindenki járt a kiadó kapuja előtt, de most bemehet, sőt várják is!

Hónapról hónapra új ifjúsági regények megjelenéséről kapunk hírt, évente tízmillió példány jelenik meg a könyvesboltokban. Úttörőink nagyobb része szeret olvasni, de hogy az ifjúsági regény „szülőhazáját”, a Móra Könyvkiadót felkeresse, ez a budapesti 3877-es számú Kun Béla Úttörőcsapat irodalmi szakkörének jutott eszébe.

Mire **Szőnyi Éva tanárnő** vezetésével a szakkör hat kiválasztott felderítője megérkezett a kiadóba, már én is ott voltam. Valamennyien széket kerestünk, és betuszkoltuk magunkat **Kováts Miklós irodalmi vezető** szobájába, aki már felkészült fogadásunkra.

Semmi feladatom nem volt, én csak jegyeztem.

— Hogyan kerül a kiadó kezébe a regény? — kérdezte **Gonda Laci.**

— Két útja van. Az író vagy megírja és felajánlja, hogy bíráljuk el, vagy mi magunk szervezzük meg. Ez különösen vonatkozik az összeállításokra. Ilyenek: Legkedvesebb íróim, Amiről a térkép beszél, az évkönyvek és mások.

— Hogyan dől el, hogy a regényt kiadják-e vagy sem? — csapott rá a pillanatnyi csendre **Venczel Feri.**

— Amikor az író beküldi, vagy behozza a kéziratot, lektoraink elolvassák és bírálatot mondanak róla. Érdekes-e a regény, hasznos-e a téma, jól van-e szerkesztve, megírva, érdemes-e átdolgoztatni, és sorolhatnám a követelményeket még sokáig. Amikor végre a kiadó úgy dönt, hogy a mű kiadható, elkezdődik a munka.

— Eddig mennyi idő telhet el? — kérdezte tovább Feri.

— Sokszor egy év is, mert közben folyik az elfogadott kéziratok nyomda alá rendezése, ellenőrzése. Tárgyalnunk kell a nyomdával, a terjesztőkkel és a grafikusokkal. Nézzétek, ez itt például **Reich Károly** rajza. Eredeti. Erről készül majd a nyomat. Ez a grafika **Varga Domonkos Ipiapacs** című könyvéhez készült.

— Az miért lehet, hogy a regényben néha szőke fiúról ír az író, a rajzon pedig fekete hajú gyereket látunk? — kérdezte **Szűcs Irén.**

— Ez bizony a grafikus hibája, de hibás a szerkesztő is, amiért nem vette észre, hogy a grafikus figyelmetlenül olvasta el a regényt.

— Akik a kézirat elbírálását végzik, azok is írók?

— Majdnem mind. Nálunk dolgozik például **Fazekas László, Tóthfalusi István és Janikovszky Éva** is. Az ő legújabb regényét talán már láttátok is: Kire ütött ez a gyerek?

— Van-e a lektorok, a bírálók között tanár? — firtatta tovább **Szendi Kati.**

— A legtöbb tanár volt.

— Honnan lehet azt tudni, hogy a kiadó jól választott-e, sikere volt-e a könyvnek vagy a regénynek?

— Ha egy-két hét alatt eltűnik a könyvesboltokból — akkor sikeres regénynek számít.

— Melyik sorozat a legnépszerűbb?

— A Képes történelem. Huszonöt kötet lesz belőle. Tizenöt világtörténelmi, tíz magyar.

Kováts Miklós elvtárs, a Móra Könyvkiadó irodalmi vezetője avatott be bennünket a kiadó titkaiba

— Külföldre is küldenek Móra-könyveket?

— Igen, de több nyelvre is lefordítják őket. Janikovszky Éva egyik könyvét például az NSZK-ban „Az év legjobb gyermekkönyve” címmel tüntették ki 1974-ben.

— Mennyire szabad egy már elhunyt író regényét megváltoztatni? — kérdezte **Simonyi Gabi.**

— Meghamisítani nem szabad, de lerövidíteni igen. Verne Nemo kapitányából legalább húsz oldalt kihagytunk, mert azok a részek terjengősek, a mai gyerekek számára már unalmasak voltak.

— Miért nem lehet kapni egyes könyveket? — kérdezte Irén.

— Anyagi és technikai

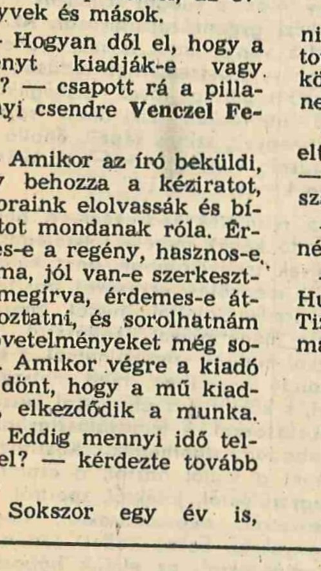

HALASI MÁRIA
Az utolsó padban

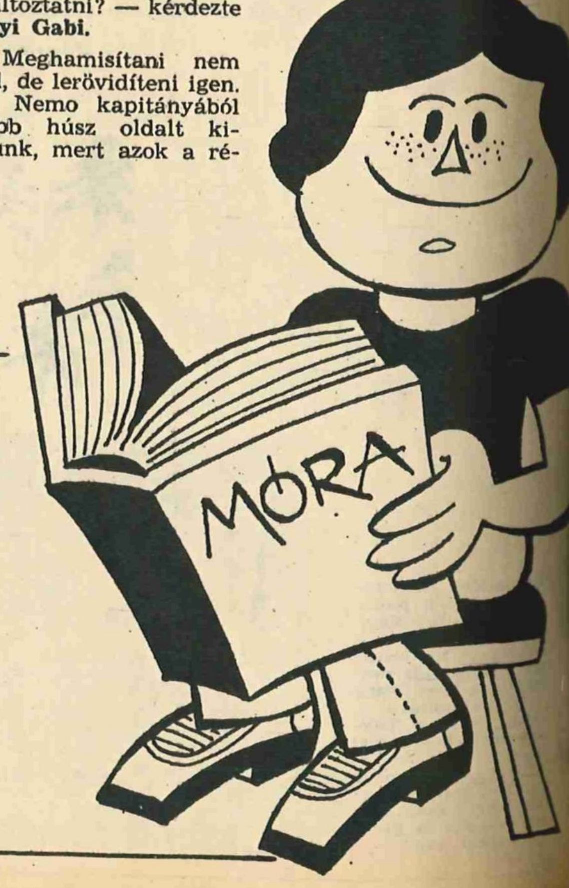

MÓRA FERENC
IFJÚSÁGI
KÖNYVKIADÓ

Talán sohasem nézegettük olyan érdeklődve a könyvesboltok kirakatát, mint a látogatás után

Megnéztük a készülő könyvek grafikáit eredetiben, a művészek kezemunkáját

okok miatt. Nálunk a könyv többe kerül, mint amenynyiért adjuk. A különbözetet az állam adja. Függ a könyvterjesztők igényétől is. A Korona és kardból például 70 000 darabot kértek, mégis hamar elfogyott.

— A kiadónak van-e kapcsolata az olvasókkal, az úttörőkkel? — érdeklődött újra Gabi.

— Író-olvasó találkozókat szervezünk, meghívásoknak teszünk eleget, csak a kiadó szerkesztői évente 80—90 alkalommal találkoznak a gyerekekkel. Sokszor tartunk rendhagyó irodalomórát és ott vagyunk a könyvheteken is. Ezenkívül igen sokat levelezünk. A múlt évben kaptam egy levelet. Ebben és ebben a regényben „az 5. a rengeteg hibát talált" — írták. Válaszoltam, hogy odamegyünk és minden talált hibáért egy könyvet adunk. Volt hibakeresés néhány hétig. Nyomdahibát, szóhibát, ékezethibát, mindent találtak. „Kifizettünk" vagy negyven hibát, de magunkban annak örültünk, hogy 35 gyerek betűről betűre átrágta a csaknem háromszáz oldalas könyvet, vagyis megtanulta a helyesírást!

A VIII. kerületi Práter utcai iskolában nagy beszámolót tartott a hat küldött, de arról már nem tudósítok.

GEBRI ANTAL

KÖNYVEINK SZÜLETNEK

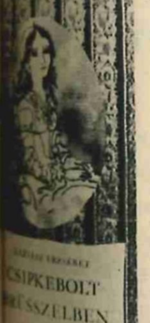
CSIPKEBOLT
RÜSSZELBEN

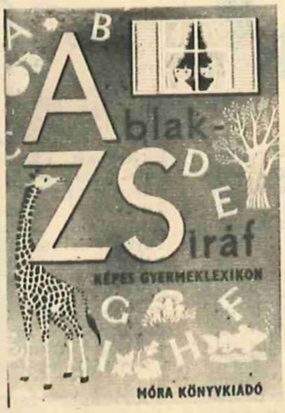
A
B
ablak-
ZS
iráf
D
E
KÉPES GYERMEKLEXIKON
G
F
H
MÓRA KÖNYVKIADÓ

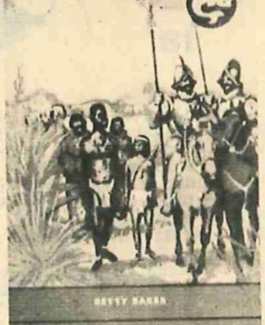
A FEKETE EMBER KARAVÁNJA

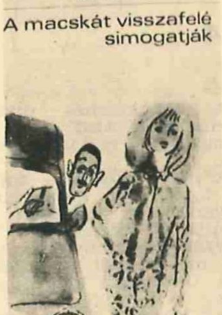
G. Szabó Judit
A macskát visszafelé simogatják

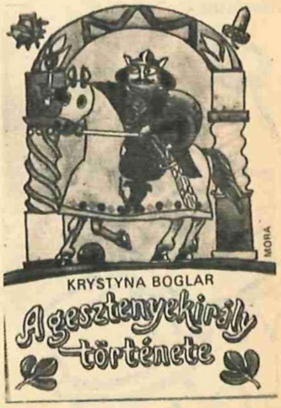
MÓRA
KRYSTYNA BOGLAR
A gesztenyekirály története

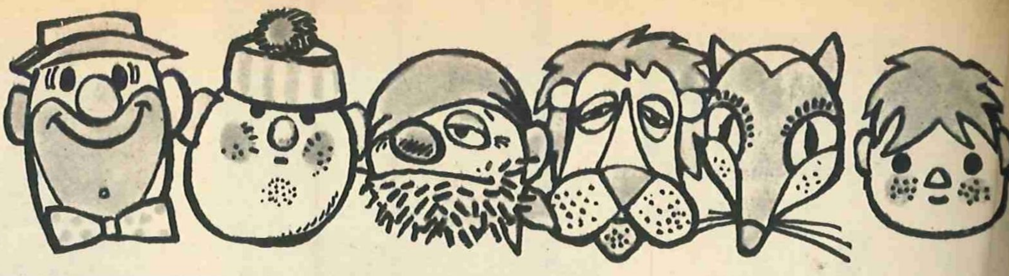

Bánatos, borzas oroszlán

Szeretnél játszani? Meséket mondani, izgalmas kalandokról beszélni? Új történeteket kitalálni, nevetni és nevettetni? Ha igen — most itt az alkalom! Ne gondolkozz, inkább vedd a kezedbe a tűt és cérnát. Készíts bábot! Mosolygó fiút, hosszúcopfos kislányt, pápaszemes doktort. Füligszáj bohócot, vidám tengerészt, félszemű kalózt. Vagy ha máshoz van kedved — varrj egy bánatos tekintetű, borzas oroszlánt.

S ha újabb, és jobb ötleted támad — ne ragaszkodj a megadott „recepthez"! Bátran válogass a színes anyagok, fénylő gombok között, hiszen most elővarázsolhatod kedvenc mesefiguráidat.

Kezed alatt könnyen, s gyorsan formálódnak majd a játékok, melyekkel kedvedre szórakozhatsz otthon, klubdélutánokon, iskolai előadásokon.

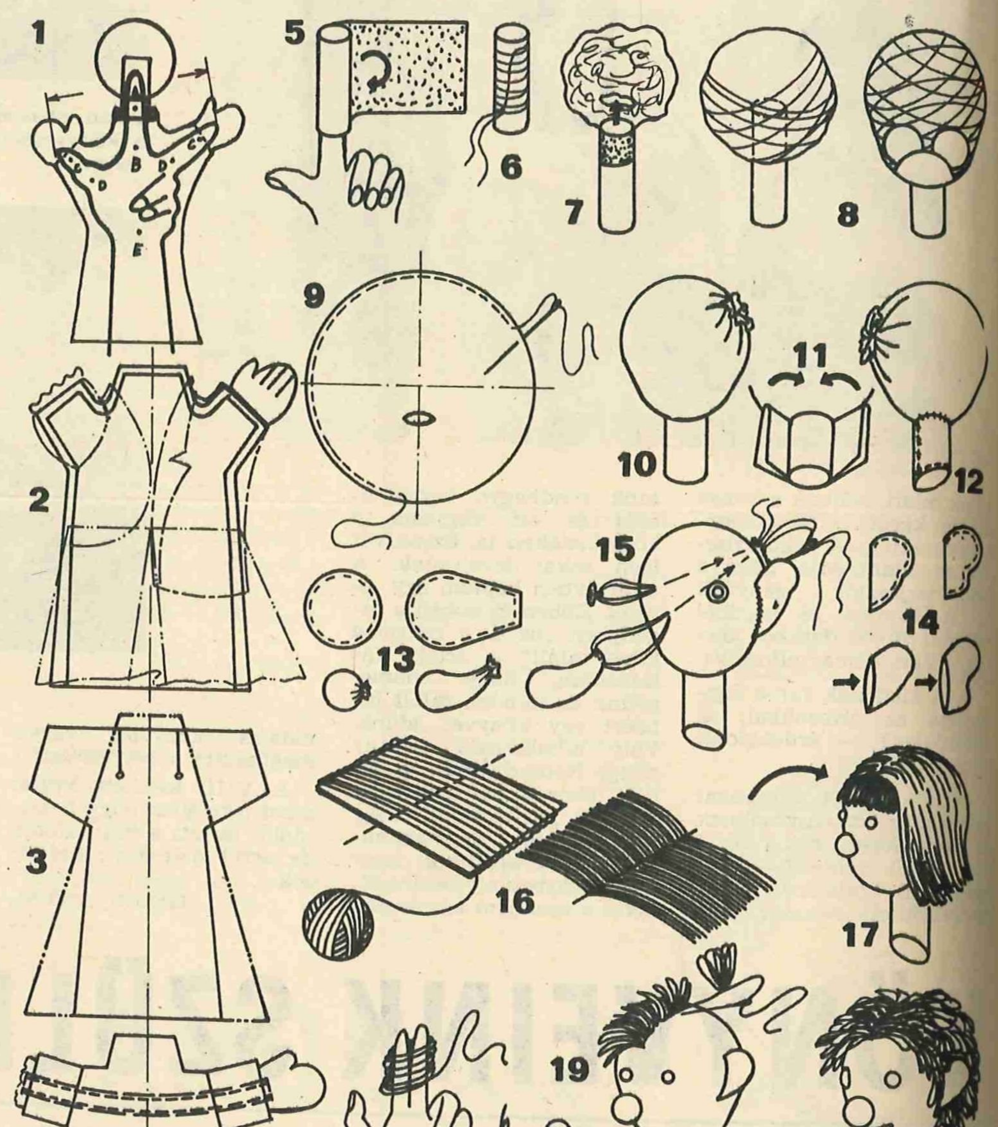

A bábukészítés titkait a csehszlovák ABC című lapból lestük el és mutatjuk be nektek.

A ruha szabása — amint az 1., 2., 3. és 4. ábrán látod — egyszerű. A megadott minta alapján bármilyen színű anyagból, bársony, szövet, frottír maradékból is elkészítheted. Csak arra kell figyelned, hogy kezed elférjen, s ujjaid kényelmesen, gyorsan mozoghassanak. Ha megvarrtad a ruhát — szalagokkal, gyöngyökkel, rojtokkal is feldíszítheted.

A bábu nyaka — 5., 6. ábra — akár keménypapírból is készülhet. Ha ujjadra csavartad, cérnával kösd össze! A nyak tetejére — 7., 8. rajz — vattacsomó kerül. Madzaggal körbetekered, s máris gömbölyödik a fej, melyre csak rá kell húznod az előre kiszabott, s megvarrt anyagot.

Ha elkészültél a fejjel — 9., 10., 11., 12. ábra — hátul szalaggal csomózd meg a kobakot. Ezt a szépséghibát a bozontos haj úgyis eltakarja!

Az orr, a fül és a szem hasonló módszerrel készül. Ahogy a 13. és a 14. rajzon látod, apró zacskókat kell készítened. Ha vattával kitömted őket, már csak helyükre kell varrnod a turcsi ormányt és a hatalmas fület.

A hajszínek közt bátran válogathatsz. Egyszerűen és gyorsan készítheted el a modern frizurát, maradék pamutokból, könnyen mosható műszálas fonalakból. S ha szakállat és bajuszt is készítesz — csavard ujjadra a fonalat. Csomózd össze a szálakat — 17., 18., 19. ábra — és máris kész a bábu.

A szájat — 21. rajz — filcdarabból is kivághatod. Apró — alig látható öltésekkel — varrd fel, és festékkel színezd ki.

A magad varrta bábbal pedig megkezdheted a játékot, és sok-sok kellemes órát tölthetsz el a hosszú délutánokon, estéken.

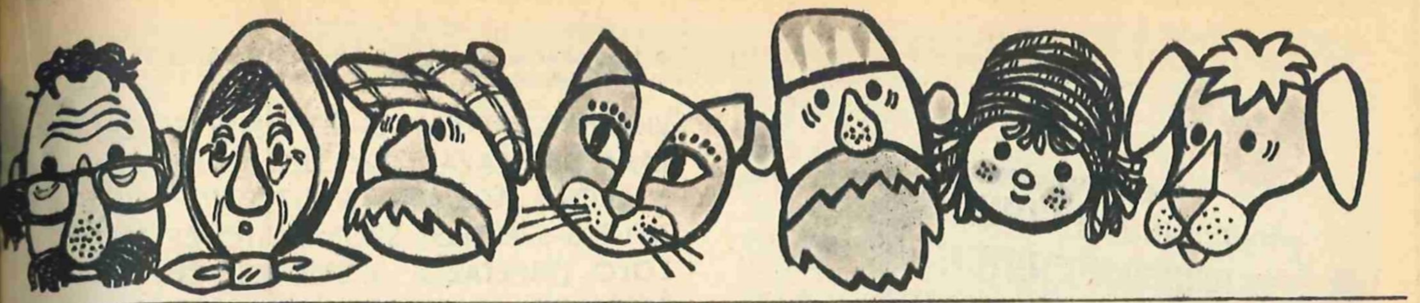

FELHÍVÁS

A Magyar Úttörők Szövetsége, a Kulturális Minisztérium, a Magyar Televízió Gyermekszakosztálya és a Népművelési Intézet

„Játsszunk bábszínházat!”

címmel megrendezi a Gyermekbábosok IV. Országos TV-fesztiválját.

A fesztiválon részt vehet valamennyi általános iskola, úttörőcsapat, úttörőház, művelődési ház gyermekbábcsoportja és bábszólistája, akik 1975. tavaszán úttörő kulturális szemlén vesznek részt, és ott arany vagy ezüst oklevelet nyernek. Ezenkívül a megyei művelődésügyi központok a megyei úttörőelnökségekkel egyetértésben két-két csoportot javasolhatnak az év során legjobban szerepelt gyermekbábcsoportok közül.

A résztvevők bármilyen technikájú (kesztyűs, sík, árny, tárgy, marionett stb.) és műfajú (vers, mese, népdal vagy más zenei feldolgozás) bábjátékkal nevezhetnek.

A játék összideje nem lehet több 10–12 percnél. A bábcsoportok kizárólag saját készítésű bábokkal és díszletekkel szerepelhetnek.

A fesztiválon részt vevő gyermekbábosok részére 1975 őszén az országban öt helyen tájegységi bemutatót rendezünk. A bemutatókon központi zsüri dönti el, hogy a Televízióban 1975–76 telén sorra kerülő műsorunkban kik vesznek részt.

A fesztiválra a benevezés jelentkezési lapon történik, melyet a csoportok a megyei népművelési tanácsadóknál illetve a megyei művelődési házban kapnak meg.

A kitöltött jelentkezési lapokat a Népművelési Intézet címére (Bp. 1011 Corvin tér 8.) 1975. június 30-ig két példányban kell beküldeni.

A borítékra írjátok rá: „Játsszunk bábszínházat!” 1975.

Magyar Úttörők Szövetsége
Kulturális Minisztérium
Magyar Televízió Gyermekosztálya
Népművelési Intézet

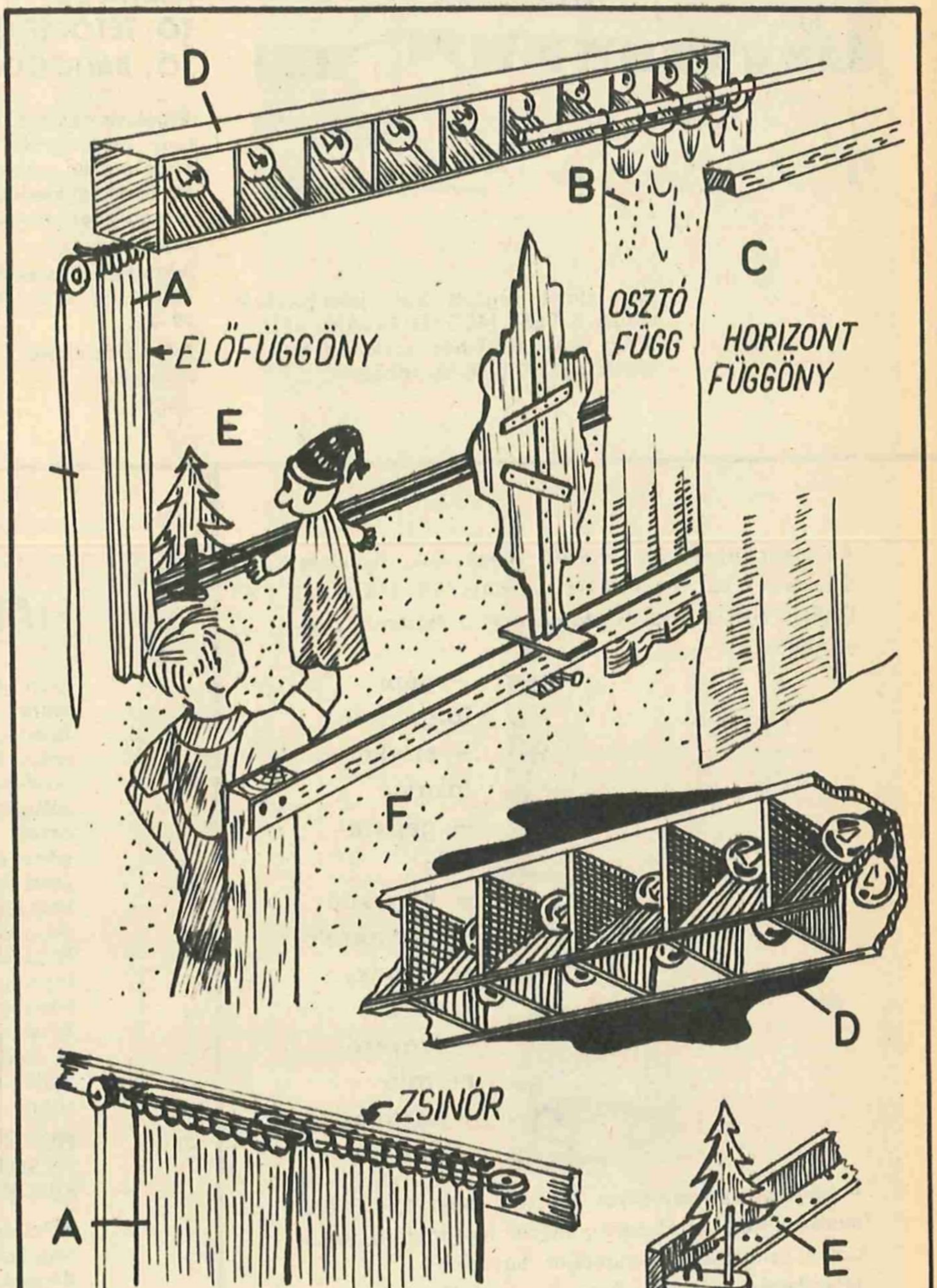

Bábszínpad

A bábszínpad alapja a paraván, azaz olyan lécváz, amelyet falemezzel vagy textillel borítanak be, és amelynek elől van egy kb. 60 cm széles és 40 cm magas színpadnyílása. Mégpedig olyan magasságban, hogy a nyílás alatt „rejtetten” közlekedhetnek a bábmozgatók. Többnyire akad is ilyen paraván az előadás színhelyén – vagy ha nincs, 3×4 cm keresztmetszetű lécekből viszonylag könnyen kialakítható – inkább a berendezése a nehezebb feladat.

Nélkülözhetetlen kellék a függöny. Méghozzá nem is egy, hanem három. Az első az előfüggöny (A), amely a közönség szemei elől eltakarja a díszletezést, a készülődést és szétnyitása az előadás kezdetét jelzi. Színe piros, anyaga selyem vagy bársony. Felszereléséhez az A részletrajz nyújt segítséget. Az osztófüggöny a színpadteret választja ketté. Többek között lehetővé teszi, hogy amíg folyik az első felvonás, addig a függöny mögötti térben már a következő felvonást lehet díszletezni. Elegendő csak egy, a paravánon átvezető farúdra felfüggeszteni (B). Hátul a horizontfüggöny zárja le a színpadteret. Ez többnyire a végtelen eget, vagy a nagy távolságot érzékelteti. Teljesen simán, ráncmentesen kell kifeszülnie. Különben a legkisebb árnyékot vető ránc elárulja, hogy alig háromnegyed méterre van a színpadnyílástól. Szintén egy felszegezett lécre kell felerősíteni (C).

Fontos szerepe van a világításnak. A megfelelő fényt a színpadnyílás fölé szerelt, hosszú dobozban elhelyezett izzók adják. A dobozba két sor izzó kerül. Az egyik sor a hátteret világítja meg, a másik sor pedig a játékteret. Alulról ne világítson egyetlen izzó sem, mert az a bábok arcát eltorzítaná. Növeli az izzók fényerejét a dobozba ragasztott alumínium fólia (D). Jó tudni azt is, hogy a háttérre előadás közben felhő, a fogyó hold, villámlás, szivárvány stb. vetíthető diaképekről.

Fontosak a díszletek is. Egy-egy fa vagy épület a színpadnyílás mögé rögzíthető (E). A háttér közelében elhelyezett díszletek lehetőleg mozgathatók legyenek. Ez pl. megoldható úgy is, hogy két oszlopra szegezett lécpárok között csúszik a „tuskólábú” díszlet (F).

DOBOS–BÁGYI

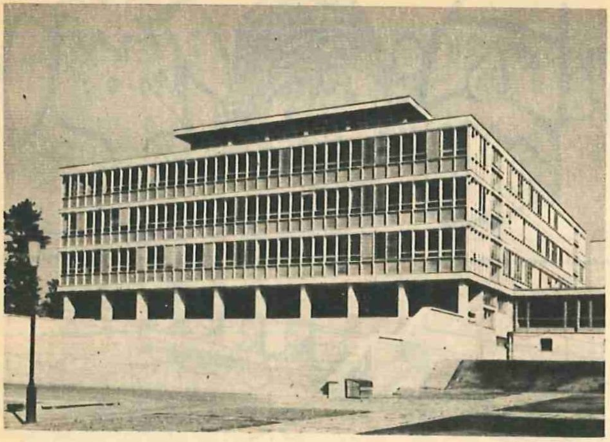

8. osztályt végzett fiúk jelentkezését várjuk a **PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT**-hoz szakmunkástanulónak az 1975–76-os tanévre.

A tanácshoz tartozó intézetekhez az alábbi szakmákban iskolázunk be fiatalokat:

VILLANYSZERELŐ; VAS- ÉS FÉMSZERKEZET LAKATOS; FAPADLÓZÓ ÉS MŰANYAGBURKOLÓ; ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ; KÖZPONTIFŰTÉS-SZERELŐ; SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ (TAPÉTÁZÓ); KŐMŰVES; ÉPÜLETASZTALOS; ÜVEGEZŐ; VASBETONKÉSZÍTŐ; TETŐFEDŐ; SZIGETELŐ; MŰKŐKÉSZÍTŐ; BÁDOGOS; ÉPÍTŐGÉPSZERELŐ.

Vidékiek részére kollégiumot, teljes ellátást biztosítunk. Megjegyzés: ács-állványozó, kőműves, tetőfedő, szigetelő és vasbetonkészítő szakmák esetében 200,– Ft ösztöndíjkiegészítést fizetünk. III. évben teljesítménybérben történő foglalkoztatásra is van lehetőség.

Jelentkezés: személyesen v. írásban a Vállalat Szakoktatásán 1751 Budapest XXI., Kiss János altb. u. 19–21.

(Megközelíthető: Boráros tértől gyorsvasúttal 2. megálló).

Általános iskola 8. osztályát végző fiúk, figyelem! Szeretettel vár benneteket a **MAGYAR HAJÓ ÉS DARUGYÁR** szakmunkástanulónak a felsorolt szakmákban:

- gépi forgácsoló
- szerkezeti lakatos
- gépszerelő
- hegesztő
- csőszerelő
- villanyszerelő
- fényezőmázoló
- asztalos
- ács.

A vállalat kedvezményes étkezést (napi 1,– Ft-ért), munkaruhát, tisztálkodási, illetve mosdószert, társadalmi tanulmányi ösztöndíjat biztosít.

Jelentkezési mód: A választott szakmát az általános iskolai jelentkezési lapon fel kell tüntetni, illetve a megadott címeken személyes jelentkezés alapján.

Jelentkezni lehet:
Magyar Hajó és Darugyár,
Bp., XIII., Váci út 202.
Oktatási Osztály.
MHD Balatonfüredi Gyáregység
Személyzeti Osztály.
MHD Tiszafüredi Gyáregység
Személyzeti Osztály.

FIATALOK, FIGYELEM!

Ipari tanulókat felveszünk szövőszakmára.
Jelentkezhet minden 14. életévét betöltött, általános iskolai végzettséggel rendelkező fiatal.
Juttatások: kezdő tanulóbér 350,– Ft, amely a tanulmányi eredménytől függően emelkedhet.
Társadalmi ösztöndíj havi 250,– Ft, utazási költség 50,– Ft.
Az első 6 hónapban összesen 650,– Ft-ot kapnak.
Ingyen tankönyv, munkaruha és iskolaköpeny.
Elhelyezés díjmentesen, a most épülő új kollégiumban. (XIV. kerületben.) A kollégiumban ingyenes ellátást biztosítunk.

FIÚ TANULÓINKAT A SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN SEGÉDMŰVEZETŐVÉ, KÉSŐBB MŰVEZETŐVÉ képezzük ki.

Felszabadulás után a kereseti lehetőség havi 2200–2600,– Ft.
Begyakorlott szakmunkásaink 3000,– Ft-ot kereshetnek.
Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 8–3-ig, személyesen. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PATEX ANGYALFÖLDI SZÖVŐGYÁR Személyzeti Osztály 1135 Budapest XIII., Fáy u. 81–83.

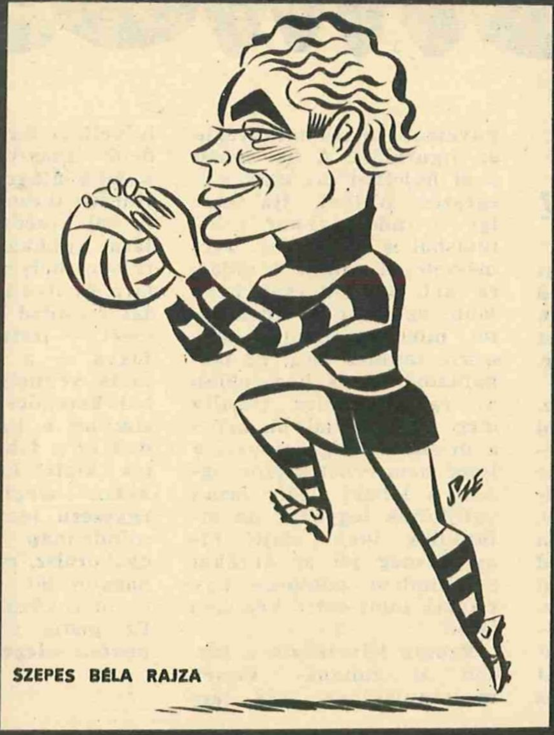

SZEPES BÉLA RAJZA

TIGRIS, A BÉCSI RAPIDBÓL

WALTER ZEMAN

1927. május 1-én született Walter ZEMAN, Bécs egyik munkáskerületében. Ötéves korában bátyjával és két unokatestvérével a közeli grundon és az utcákon naphosszat rugdosták az általuk készített rongylabdát. Amikor iskolás lett, és elkészítette a házi feladatát, csak egy cél lebegett a szeme előtt: focizni sötétedésig. Anyjuk hívó szavára a fiúk piszkosan, izzadtan, fáradtan mentek haza, és bizony gyakran tovább tartott a vacsora előtti tisztálkodás, mint a vacsora elfogyasztása . . .

A labdarúgáson kívül kedvelte az atlétikát is, elsősorban a rúdugrást és a távolugrást. 12 éves korában 3 métert ugrott rúddal. 1940-ben iskolája legeredményesebb atlétája lett, miután majd minden számban az első helyen végzett.

Mégis mindig a labdarúgás maradt az első számú sportág. 15 éves korában már végleg eljegyezte magát a focival. Tagja lett a WIENERBERG SC-nek, és legnagyobb örömére szülei is egyetértettek elhatározásával.

Végre igazi csapatban játszhatott!

Kapus volt, az első pillanattól kezdve. Pályafutását az FC WIEN ifjúsági csapatában folytatta, s rövidesen megnyerték az osztrák ifjúsági bajnokságot.

1945-ben került a nagyhírű bécsi klubhoz, a RAPIDHOZ. Itt a zöld-fehéreknél lendült fel igazán csillaga. Még ugyanebben az évben négyszer lett B-válogatott. Első hivatalos nemzetközi szereplése alkalmával 6 gólt kapott a magyaroktól a Rapid pályán, de ez a kudarc sem tudta kedvét szegni.

Első nagyválogatottsága a franciák ellen szólította kapuba 1945. DECEMBER 6-án. Bár ebben az időben az osztrák főváros is a háborús nyomokat viselte, mégis 50 000-en keresték fel a még kissé romos Práter stadiont.

A hazaiak 4:1-re győztek. Másnap így írt róla a Wiener Kurier: „Első nemzetközi erőpróbáján nagyszerűen helytállt a fiatal Zeman. Sok nehéz helyzetet tisztázott nagy nyugalommal, határozottsággal és az idősebbeket is megszégyenítő rutinnal. A szünet után, 2:1-es osztrák vezetésnél a franciák mindent elkövettek, hogy egyenlítsenek. Ez azonban Zeman jóvoltából nem sikerült."

1960-ig még 41 izben védte az osztrák válogatott kapuját. 1953-ban Budapest is megcsodálta a „Rapid tigrisének" nagyszerű képességeit, Újpesten, a Dózsa stadionban került sor a magyar–osztrák mérkőzésre. Zeman három-négy holtbiztos helyzetet tisztázott. A Népsport így írt a találkozóról:

„Magyarország–Zeman 1:1. Ezt az eredményt nem az osztrák csapat, hanem egyedül Zeman vívta ki Ausztriának. Ha nem ő véd, könnyen 3–4 gól különbség lehetett volna a javunkra. Dehát tudomásul kell vennünk, hogy Zeman jelenleg nemcsak Ausztria, hanem a világ egyik legjobb kapusa!"

Bozsik József így foglalta össze véleményét: „Az osztrákoknak szerencséjük és Zemanjuk volt!" És most halljuk az érdekelt visszaemlékezését: „A legjobb csatársor, amely ellen valaha is védtem, a magyar ötösfogat volt. Úgy vélem, hogy pályafutásom legnagyobb teljesítményét ezen a számomra örökké emlékezetes budapesti mérkőzésen nyújtottam!"

Hosszú pályafutása során több mint 1500 mérkőzésen vett részt. Csapatától, a Rapidtól 1960-ban egy bajnoki mérkőzésen búcsúzott, és még ugyanebben az évben a szövetségi kapitány, barátja és egykori csapattársa, Karl Decker utoljára, negyvenkettedszer is beválogatta Ausztria tizenegyébe. A Práterben a skótok ellen játszottak, és 4:1 arányban győztek. Néhány hónappal később már végleg szegre akasztotta a footballcipőt.

„Régebben több volt az őstehetség mint ma – vallja. – És mégegy. Régebben elsősorban MAGÁÉRT A JÁTÉKÉRT JÁTSZOTTÁK, míg ma a professzionizmus világában ez egészen másképp van."

Mi a véleménye a védekező labdarúgásról?

„Egyszerűen katasztrófa, amit ma egyes csapatok művelnek. A futball sava-borsa mindig a gól volt, ezért járt a közönség a meccsekre. Mivel ez ma szinte az egész világon »hiánycikk«, ne csodálják, ha gyakran üresek a lelátók. Ha újra divatba jön a támadó szellemű labdarúgás, biztos, hogy visszatér majd a közönség!" Büszke arra, hogy a szurkolók, legalábbis az idősebbek, még ma sem felejtették el. Gyakran jár ki a Rapid mérkőzéseire és nem egyszer fordul vele elő, hogy ismeretlen emberek köszönnek neki az utcán.

Az lehet, hogy az idő eljárt felette, de hogy népszerűsége még mindig a régi, az biztos!

SZŐNYI JÁNOS

HADZSIME!..

A PAJTÁS CSELGÁNCS-ISKOLÁJA

ESNI TUDNI KELL...!

II. RÉSZ

Ha már tudod az „első óra" anyagát, a kétkaros és az egykaros tompítást mindkét oldalra, akkor elkezdheted a guruló esést előre. Ez a legjellemzőbb esésfajta. Guggolj le. A jobb lábadat helyezd kissé előbbre. Tedd le a bal tenyeredet a szőnyegre, hogy a két lábad és a bal tenyered egy egyenlő oldalú háromszög csúcsai legyenek. Jobb kezed kisujját a szőnyegen csúsztatva vidd a jobb kezedet minél hátrább a két lábad közé és közben nyújtsd ki a két lábadat egészen lábujjhegyre állásig, fejedet balra fordítva, nyújtott lábbal gurulj át úgy, hogy a jobb vállad érintse előbb a szőnyeget, és érkezz meg a balkezes tompítás véghelyzetébe. 1—2—3—4. ábra.

Ez már egy kicsit nehéz, de ne ijedj meg, 3—4 napi gyakorlás után már egészen jól megy. Ha ezt már tudod, akkor állásból csináld meg ugyanezt úgy, hogy a bal lábad térdben nem hajlítod be. A kezed munkája ugyanaz, mint guggolásból. Ha így is tudod, akkor egyet lépj előre bal lábbal, majd lendítsd előre a jobb lábadat és előre a két kezedet, és folyamatosan csináld végig az átgurulást. A bal lábad nem hajolhat be, csak egy egészen picikét. Ha már így is tudod, akkor nekifutásból is menni fog. Természetesen mindkét oldalra kell tudnod esni. Legjobb, ha minden mozdulatot mindkét oldalra egyszerre tanulsz meg, de csinálhatod úgy is, hogy előbb az egyik oldalra tanulsz meg esni gurulásból, aztán a másikra. Még egyszer: a fejed nem érhet a szőnyeghez, a lábaid pedig lazán nyújtottak legyenek az átfordulás ideje alatt! Figyeld meg jól az ábrákat és mindent pontosan úgy csinálj, mint azt a képeken látod.

Ezután következik a társon át zuhanás. Ennek megtanulásához már társ
is kell. A társad álljon
delő támaszba. Te hely
a jobb alkarodat az ő
rincére (kezed a feje fe
A bal kezedet tedd a
lára ujjakkal lefelé. J
füledet helyezd a jobb
lára és nyújtott bal láb
dal lendítsd át magad
essél — testedet jól ösz
fogva — a balkezes to
pítás véghelyzetébe. Ha
bal kezeddel puhán vég
simítod a hátát a társa
nak és a lábad az átlen
tés alatt lazán nyújt
akkor meglátod, nagy
egyszerű lesz a dolog.
mindennap 20—30 per
gyakorolsz, egy hónap al
nagyon jól meg tudod
nulni a közölt esésfajták
Ez pedig a cselgáncsal
pokhoz elegendő.

(Folytatj

A JÉGEN TÖRTÉNT

A X. Téli Úttörőolimpia háromfelvonásos „drámájának" utolsó felvonása, a gyorskorcsolyázók versenye, nélkülözött minden hivalkodó díszletet. A színeket mindösszesze a szürke különböző árnyalatai képviselték: az égen a felhők, a levegőben a köd, talpunk alatt meg a korcsolyákkal összeszabdalt jég.

Mindössze egyetlen dolog volt mentes minden szürkeségtől ezen a városligeti délelőttön: maga a verseny!

MI A KÜLÖNBSÉG?

A fiúk versenyében mind a 200 métert, mind az 500 métert **Koralevicz Elek**, a KSI versenyzője nyerte. A rövidebb távon mindössze 3 tizedmásodperccel előzte meg klubtársát, Szalóki Endrét. Méghozzá úgy, hogy **Szalóki Endre** az utolsó métereket **karba tett kezekkel** futotta! Pontosan azokat a métereket, amelyeken a leginkább kellett volna küzdenie...

A hosszabb távon 2,4 másodperc volt a különbség a két fiú között. A verseny viszont csak a célegyenes bejáratáig tartott, pontosabban addig, ameddig **Szalóki Endre** vezetett. Abban a pillanatban azonban, hogy **Koralevicz Elek** elhúzott mellette, megint csak úgy tűnt, hogy — feladta a versenyt. Pontosan akkor, amikor a leginkább kellett volna küzdenie...

Mindebből az derül ki, hogy a két fiú közötti távolságot nem elsősorban az a néhány másodperc jelenti!

EGY BOLDOG „VESZTES"

Zimányi Gabriella ujjong a célban:

— Juj de jó!... 59,2... óriási! A múltkor 62,5 másodpercet értem el 400 méteren... Tessék mondani mégegyszer az időt! 59,2... óriási!... A múltkor...

— Nos, mi történt a múltkor?

— Nagyon-nagyon jó időt akartam futni, tehát alaposan bemelegítettem. Annyira, hogy a versenyen alig álltam a lábamon. Most viszont...

— Most viszont?

— Sokkal célszerűbben melegítettem be, meg aztán nem is voltam ideges.

— Csak ennyi lenne a különbs
— Hát... az igazság az, hogy
talában jó erőben vagyok. Tud
illik a korin kívül tornázom, atlé
zálok, úszok. négyéves korom
műkorcsolyázok... Tessék monda
mennyit is futottam?... 59,2?!
Óriási!...

És még sokáig ujjong és ragyo
Mert igazi sportember. És mi
ilyen tudja, hogy az igazi győzel
az — ha önmagunkat múljuk fel

1

2

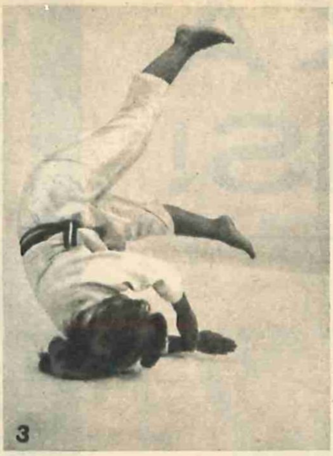
3

4

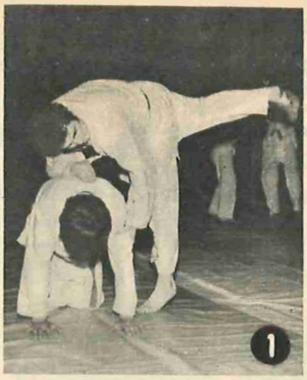
❶

❷

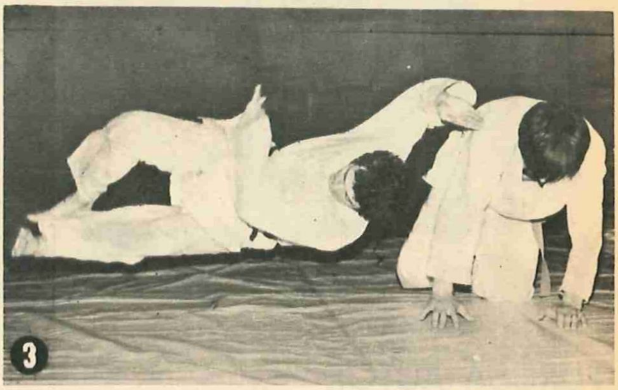
❸

A JÉG – NEM MINDEN...

Sőt, az a legkevesebb mostanában, immár jó néhány éve. Így aztán nem csoda, hogy a lányok versenyét is egy „profi" nyerte, **Hollósi Katalin**, az FTC műkorcsolyázója személyében. A XIV. ker. Kerepesi úti iskola nyolcadikosa kétségtelenül otthonosan mozog a síkos felületen: az elsőosztályúak bajnokságán is megszerezte a hetedik helyet!

A szakemberek azonban felfigyeltek a gyöngyösi **Szalmási Györgyire**, a pilisi **Jánosa Petronellára** és **Kokavecz Jánosra** is. A gyöngyösi lány — a jóég tudja, hogyan csinálja! — tavaly is, az idén is megnyerte a vidékiek bajnokságát, 200-on is, 400-on is, összetettben is. Az idén ráadásul hosszú betegeskedés után állt rajthoz!

A pilisiek meg felülnek a vonatra, utaznak egy órát a Műjégpályáig, megtartják edzésüket, aztán megint egy óra utazás haza. Most meg ott állnak a dobogón, egy csomó éremmel a nyakukban.

Mindebből levonható egy következtetés, amely már-már közhely, de ettől még igaz: a külső adottságok önmagukban nem elegendők a sikerhez. Ahhoz önmagunkból is kell adni valamit!

CSER GÁBOR

Szalmási Györgyi tavaly is, az idén is a vidék legjobbja!

A X. TÉLI ÚTTÖRŐ OLIMPIA GYORSKORCSOLYA VERSENYEINEK VÉGEREDMÉNYE

FIÚK

VIDÉKIEK: 200 m, 500 m, és összetett:
KOKAVECZ JÁNOS (PEST M.)
ABSZOLÚT: 200 m, 500 m és összetett:
KORALEVICZ ELEK (BPEST)

LÁNYOK

VIDÉKIEK: 200 m, 400 m, és összetett:
SZALMÁSI GYÖRGYI (HEVES)
ABSZOLÚT: 200 m, 400 m, és összetett:
HOLLÓSI KATALIN (BPEST)

TECHNIKA
EZ IS, AZ IS!

REJTVÉNY-KLUB

Néhány, a technikával kapcsolatos rejtvényből készítettünk összeállítást. Reméljük, mindegyiket sikeresen fejtitek meg.

Játékszabályunk változatlan: postai levelezőlapon küldjétek be a megfejtéseiteket, így részesei lehettek a sorsolásnak. A szerencsések könyvjutalmat nyernek.

Beküldési határidő: március 22. („Megfejtések", „Nyertesek" a 31. oldalon.)

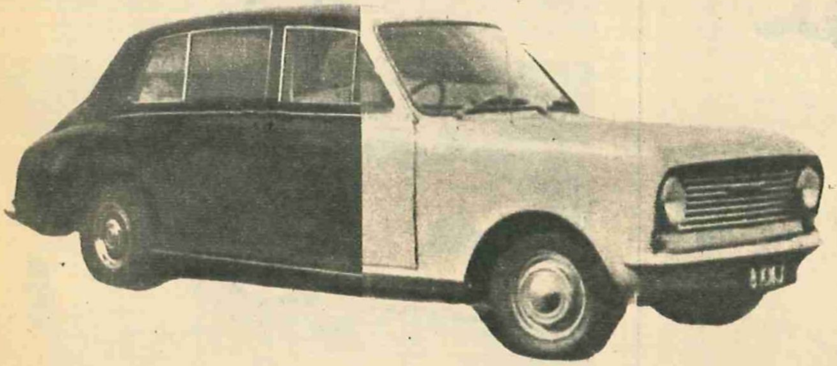

FURCSA AUTÓK

Láttatok már ilyen autókat? Persze, hogy nem, hiszen mind öszvérautó.

Mondjátok meg, hogy milyen márkájú gépkocsikból tevődtek össze!

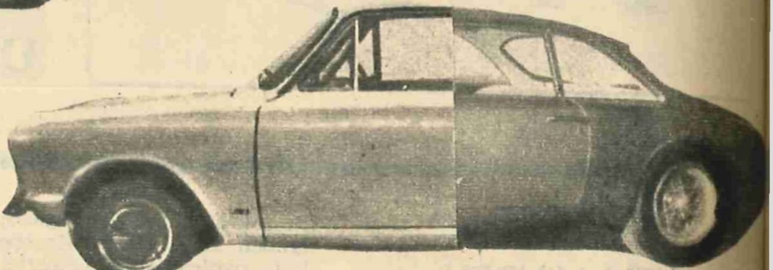

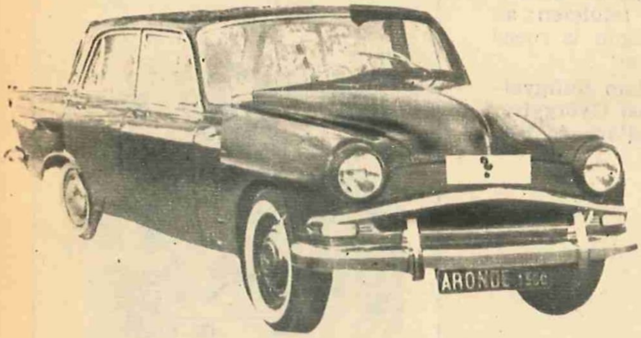

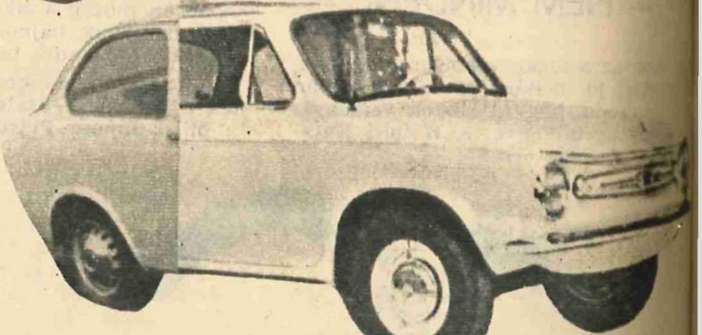

JÁTÉKVASÚT

Most éppen a papa játszik a kisvasúttal. De a probléma nem ez, hanem az, hogy a két rajz között eltérés van.

Hogy hány helyen, az már a ti feladatotok, hogy megkeressétek.

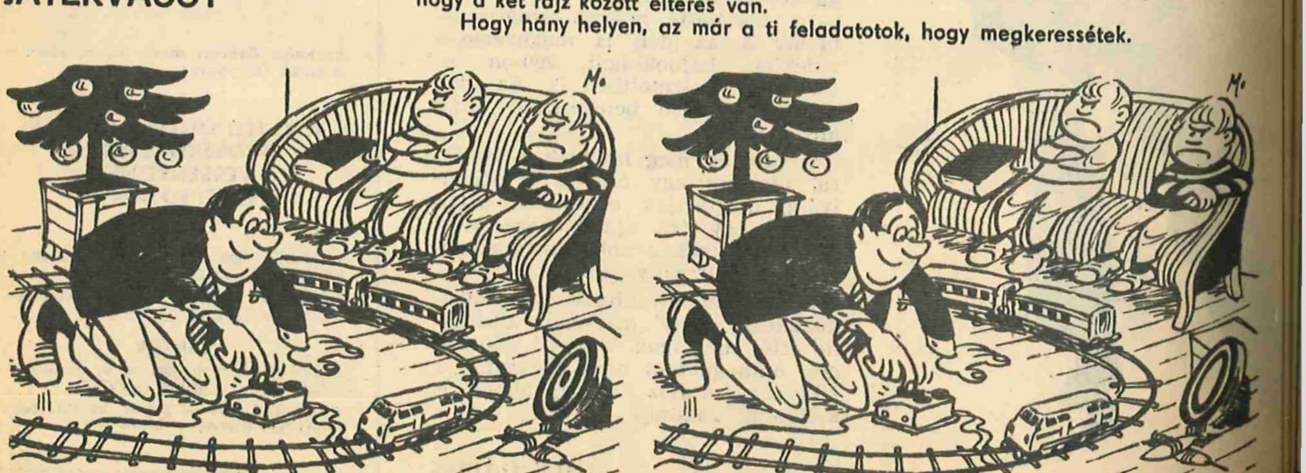

GYORS VAGY? LASSÚ VAGY?

Bizony, elég nagy kérdés ez, amelyre nem lehet egykönnyen rávágni az „igen”-t vagy a „nem”-et. A közmondás azt tartja, hogy: „Lassan járj, tovább érsz”, de ugyanakkor olyan ember is van, akinek: „Megalszik a szájában a tej”. Valahol a középtájon van az igazság. A lassúság ugyanis nem mindig azonos a megfontoltsággal, a gyorsaság, a kapkodás sem mindig azonos az igyekezettel. Ha a gyorsaságot vagy a lassúságot a jó értelemben vett türelmetlenségnek vagy türelemnek fogjuk fel, akkor minden rendben van.

Nos, ilyen alapon próbálj az alábbi kérdésekre (megállapításokra) válaszolni. Nagyon, de nagyon hangsúlyozzuk: fő az ŐSZINTESÉG. Az „igen” és a „nem” válaszokat – mennyiségileg és minőségileg is tedd mérlegre és vondd le belőlük a tanulságot.

1. Szüleid gyakran mondogatják-e: „Siess már egy kicsit jobban!”

2. Reggel rendszerint utolsóként érsz a suliba. (Nem azért mert félsz, hanem mert lassan készülődtél fel)?

3. Lecsúszol-e olykor a lépcső korlátfáján, hogy ilyenformán is hamarabb elérjed a célod?

4. Úgy véled-e, hogy amit lassan csinál az ember, azt általában jobban megcsinálja?

5. Az utcán mindig sietsz, mert ki nem állhatod az andalgást.

6. Gyakran előfordul, hogy tanítás végén elsőként ugrassz ki az iskola kapuján, mert a délutáni programodat minél hamarabb el akarod kezdeni.

7. Ha a barátod egy új sztorit mesél hosszan és elnyújtottan, rászólsz, hogy csak a lényeget mondja röviden, velősen.

8. Megégetted-e már a nyelvedet, mert gyorsan kanalaztad a forró levest?

9. Az iskolában az írásbeli dolgozatot gyorsabban befejezed, mint a hasonló képességű gyerekek. (Megpróbálsz jobban koncentrálni.)

10. A Metró mozgólépcsőjén is lépkedsz le vagy föl, mert úgy gondolod, hogy így gyorsabban éred el a célod.

11. Egy 500 oldalas regény elolvasásához azért nem kezdesz hozzá, mert úgy érzed, hogy soká érsz a végére.

12. Fogalmazásaidban azért van helyesírási hiba, mert minél hamarabb szeretnéd befejezni. Az utólagos átnézéstől pedig sajnálod az időt.

13. Mi a véleményed a horgászásról? Csupán időpocsékolásnak tartod.

14. Tudsz-e türelmesen, mérgelődés nélkül várakozni?

15. Ha nincs semmi tennivalód, mit érzel: pihensz, vagy pedig unatkozol?

* * *

Ha mind a 15 kérdésre (megállapításra) válaszoltál, négy-öt mondatban fogalmazd meg magadnak, hogy mi az, amiben változtatni kell a magatartásodon. S ez a papír állandóan legyen előtted a dolgozóasztalon.

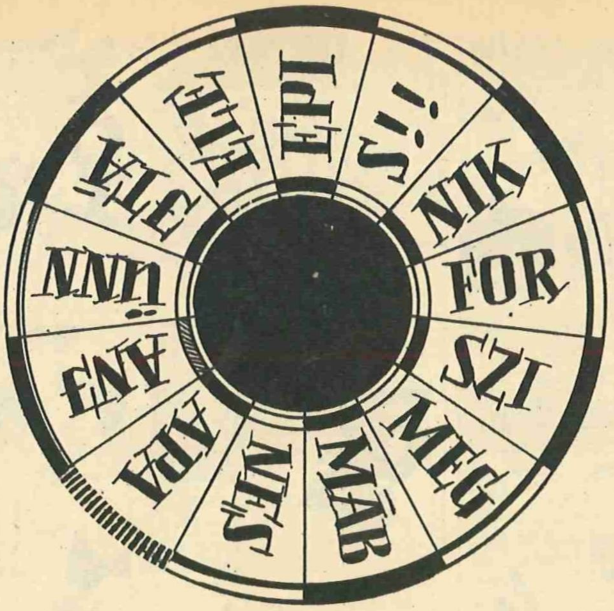

MI LESZ MÁRCIUS 26-ÁN?

Állj! Ne lapozz tovább! Fejtsd meg ezt a rejtvényt, s mindjárt választ kapsz a címben feltett kérdésre.

NAGY MEGLEPETÉS VÁR MINDEN OLVASÓRA!

A legügyesebb és a leggyorsabb megfejtők között (postai levelezőlapon kell a megfejtést beküldeni) 10 értékes könyvet sorsolunk ki.

Még ma fejtsd meg, hogy mit rejtenek a körbe írt betűk. (Egy kis segítség: a két felkiáltójelnél ér véget a mondat.)

TECHNIKA, TUDOMÁNY, KÉPZELET

A vízszintes 29. és 39., valamint a függőleges 1. megfejtéseit kell beküldenetek.

VÍZSZINTES: 1. Finom, különleges ennivaló. 8. Nagyon jó ízű. 9. Orosz férfinév. 10. Motorkerékpár-márka. 11. Íme 12. Vonatkozó névmás tárgyesetben. 13. Kávé! 14. Az Újpesti Dózsa válogatott játékosa. 15. A világ első szocialista államának alapítója, Vlagyimir Iljics. 16. Hat, római számmal. 18. Ilyen lap is van. 19. Műszaki dolgozó. 21. Egyforma betűk. 22. Latin kötőszó. 24. Komárom csehszlovák neve. 27. Rangjelzés. 28. Az argon vegyjele. 29. *„A jövő század regényé”-nek írója.* 31. Porció. 32. Állóvíz. 33. Egészen friss. 34. Melyik helyen? 35. Azok a személyek. 36. Szovjet önműködő űrállomások sorozata. 37. Kőkemény műanyag, jó elektromos szigetelő. 39. *A közös szovjet—amerikai űrkisérletben részt vevő USA űrhajó neve.*

FÜGGŐLEGES: 1. *Az űrhajózás atyja.* 2. Nagy népcsoport. 3. Valaminek az alkotórésze. 4. Kötőszó. 5. Ugyanaz, mint a 22-es szám. 6. Amerikai, embert szállító mesterséges hold. 7. Év. 12. Egykor a huszárok öltözékéhez tartozott. 14. Még idejében érkezik. 17. Lámpakörte. 20. Nagy folyó a Szovjetunióban. 23. Minden folyónak, folyamnak van. 25. Kiváló műfordító, többek között: Solohov „Csendes Don”, „Emberi sors”, Tolsztoj: „Háború és béke” fordítója (Imre). 26. Dunakeszivel egyesített helység. 30. „Csak . . . ., hol fészkel az agy:” (Arany). 31. A legegyszerűbb egysejtű élő szervezet. 32. Szerep Leoncavallo: Bajazzók c. operájában. 34. Esik. 36. Talál. 38. Kiütés az ökölvívásban, rövidítve.

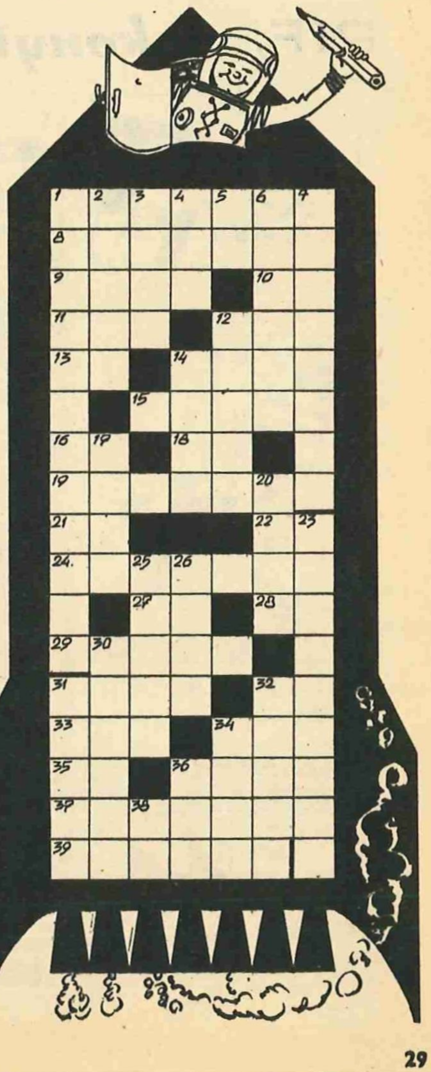

PIF; a konyhaművészet mestere

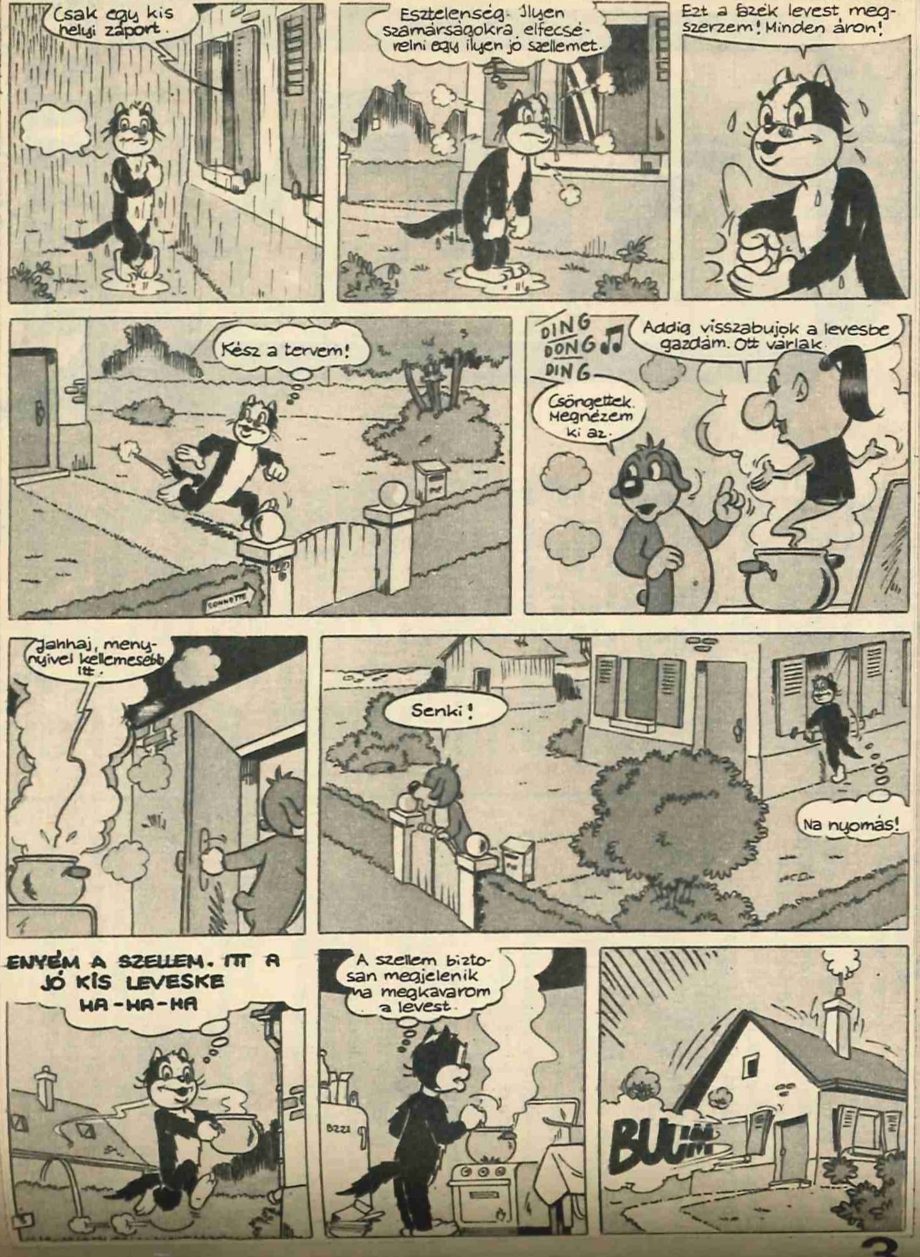
Csak egy kis helyi zápor.
Esztelenség. Ilyen szamárságokra elfecsérelni egy ilyen jó szellemet.
Ezt a fazék levest megszerzem! Minden áron!
Kész a tervem!
DING DONG DING
Addig visszabujok a levesbe gazdám. Ott várlak.
Csöngettek. Megnézem ki az.
Jahhaj, mennyivel kellemesebb itt.
Senki!
Na nyomás!
ENYÉM A SZELLEM. ITT A JÓ KIS LEVESKE HA-HA-HA
A szellem biztosan megjelenik ha megkavarom a levest.
BUUM

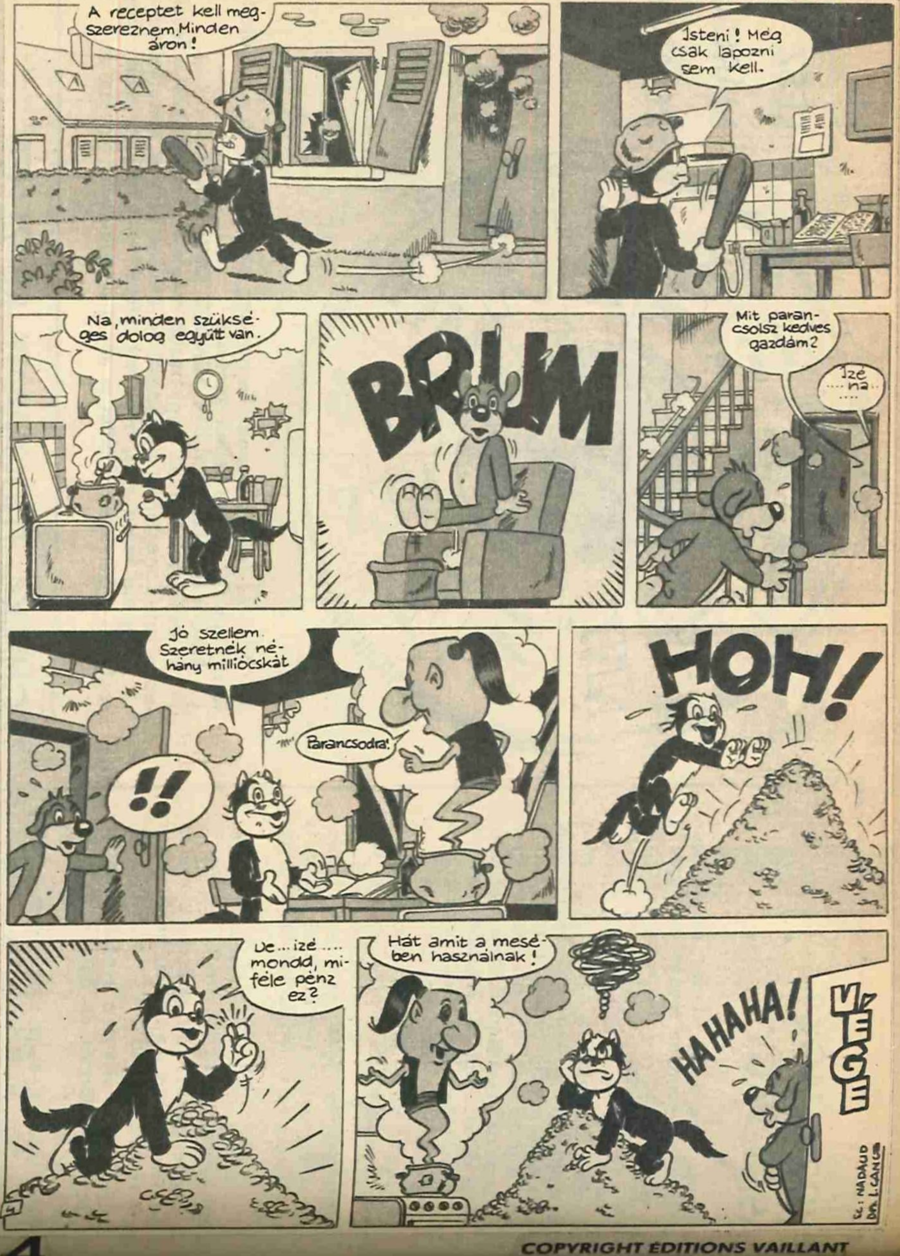
A receptet kell megszereznem. Minden áron!
Isteni! Még csak lapozni sem kell.
Na, minden szükséges dolog együtt van.
BRUM
Mit parancsolsz kedves gazdám?
Izé ... na ...
Jó szellem. Szeretnék néhány milliócskát
Parancsodra!
!!
HOH!
De ... izé .... mondd, miféle pénz ez?
Hát amit a mesében használnak!
HAHAHA!
VÉGE
Sc.: NADAUD
Dn. L. CANCE

COPYRIGHT EDITIONS VAILLANT

TUDÓSÍTÓINK JELENTIK

A CÉLZÁS MŰVÉSZETE

A tatai katonák nemrégen meglátogattak bennünket. Nem jöttek üres kézzel – puskákat hoztak magukkal, amit különösen a fiúk óriási ovációval fogadtak. Hamarosan megismerkedtünk a géppuska és a pisztoly szerkezetével és kezelésével is.

Azuátn kimentünk a Homokbányába, ahol éleslövészetet rendeztünk. A hivatásos fegyverforgatók nagyon meg voltak elégedve a teljesítményünkkel. Az eredmények persze nem véletlenül születtek meg: honvédelmi alegységünk sokat köszönhet az MHSZ-klubnak, amelyben tanultuk a célzás művészetét.

Muzslai Piroska, Tokod

TISZTELET ÉS HÁLA ELENÁNAK

A sarkadi általános iskola Olimpia őrsével levelezünk, tőlük hallottunk Elena Szlavena partizánnőről.

A sarkadi határban még a csendőrök meg a nyilasok voltak az urak, amikor szovjet felderítőket és rádiósokat dobtak le ejtőernyővel. Köztük volt a 18 éves Elena is, rádiós-felderítő. Feladata volt jelentést leadni, hol az ellenség, milyen ágyúi vannak, s egyéb hadműveleti adatok. A csendőrök azonban észrevették őket; társainak sikerült elmenekülnie, ő azonban nem menekült, hanem tartotta a kapcsolatot, s leadta a jelentését. Egy Gábris nevű csendőr úgy lőtte le, forgalmazás közben. Elena rárogyott a rádióra, s rögtön meghalt.

A felszabadulás után a rádióslány holttestét a hősöknek kijáró kegyelettel eltemették a hősök sírjába.

Mi is tisztelettel adózunk Elena emlékének. Április 4-én a mi koszorúnk is ott lesz a sírján.

Kovács Ibolya, Orosháza

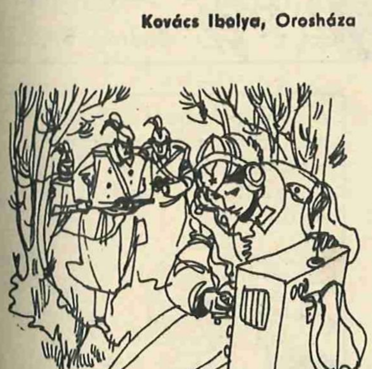

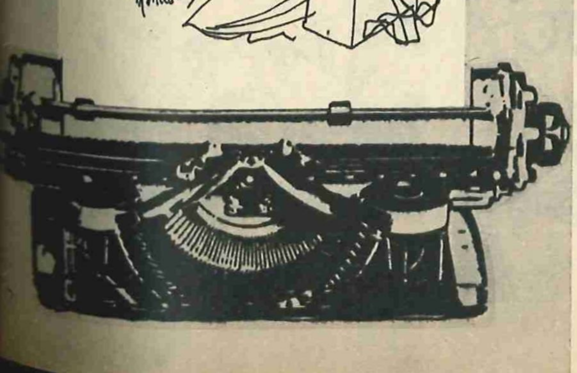

HÍREK

ŐRSI PARLAMENTET RENDEZTÜNK. Mindenki kapott egy jó vagy rossz útjelet. Aki jó útjelet kapott, azt írta le, hogy mit szeretne csinálni őrsin, aki rossz útjelet, az pedig azt fejtette ki, hogy mit kéne elhagyni.

Técsi Anna, Mád

KUKTÁNAK, TYÚKNAK, MARGARÉTÁNAK, INDIÁNNAK, SPANYOLNAK, BIKÁNAK, VARÁZSLÓNAK s egyebeknek öltöztünk fel a jelmezes bálon. Könyvek, labdák, csokik, elemlámpák, ceruzák, tollak leltek gazdára. Tombola is volt. Az én tombolám is nyert. De akinek nem kedvezett Fortuna, az is nagyon jó érezte magát.

Késmárki Emilia, Mád

KISDOBOS FARSANGOT rendeztünk. Mi készítettük nekik a szendvicseket is. Büszkék voltunk, mert az utolsó morzsáig minden elfogyott. A kiskakas, ami a főnyeremény volt, a tombolanyertest köszöntve még egyet kukorékolt is.

Táncos Éva, Makó

NÉGYSZER VOLTUNK AZ OPERÁBAN ebben a tanévben. Az előadások után kirándulni szoktunk. Legutóbb a Közlekedési Múzeumot tekintettük meg.

Szabó Zsolt, Nagykőrös

FÁT TELEPÍTETTÜNK a Pilis hegységben. Aki ellátogat a Magdaforráshoz, megláthatja a rajunk által ültetett vadcseresznye fákat.

Szív utcai általános iskola Petőfi raja, Budapest

BATTONYÁTÓL – PUSZTASZABOLCSIG. Községünk felszabadulásának 30. évfordulóján egész napos ünnepséget rendeztünk. A Battonyáról elindított szabadság lángját a belolanniszi úttörők hozták. Vendégeink voltak a szomszédos község úttörői és a székesfehérvári szakközépiskola diákjai. Osztályom, a 6. a. hősi emlékműsort adott. Az ünnepély után egy márványkövet helyeztünk el falunk határában ott, ahol bejöttek a szovjet csapatok. A márványkövön csiszolt márványtáblán aranybetűs felirat olvasható. A nap programjához tartozott azoknak a szülőknek a köszöntése, akik 1975-ben töltik be 30. évüket.

Billczki Éva, Pusztaszabolcs

MEGFEJTÉSEK

(márc. 5.)

MÁRCIUS — RÜGYFAKADÁS: „Selymit a barka már kitakarta." (Áprily Lajos) — **HALLÓ! HALLÓ!:** „Alföldnek a Tavasz telefonál" (Tóth Árpád) — **GONDOLATOLVASÓ:** „Tavaszi szél vizet áraszt. . ." — **KI ÍRTA?:** Az idézet József Attila: Március című verséből való. — **TI-TI-TÁ-TI:** Szabó Lőrinc: Nyitnikék című verséből: „Az a fuvolás a Nyitnikék". „Már kezdi is újra az énekét." — **MI A CÍME?:** Tompa Mihály versének a címe: A gólyához. — **RAJZOS VERS:** „Megy az eke a felemás / két tekével, / mintha menne édesanya kisdedével. / Elkerüli a páncélos / roncsát bölcsen; / legyen az a magyarázó / kép a könyvben. (Illyés Gyula) — **TROMBITA SZÓL:** „Künn a mezőn harsog a tavasz." (Ady Endre)

NYERTESEK

7. sz.

Angyal József, Liszi Zsuzsa, Simon István, Tóth Zsuzsa, Varju Vilmos, Zádorvölgyi László, Zechmeister Csilla, Budapest; Almási Pál, Makó; Bényei Tibor, Siófok; Katra Judit, Székesfehérvár; Juhász László, Miskolc; Kelemen Csaba, Verseg; Kovács Károly, Hatvan; Rózsa Rozália, Vecsés; Szabó Jenő, Harkány; Szabados Ibolya, Pécs; Tokody Zoltán, Vásárosnamény; Tóth Erzsébet, Szombathely; Varga Mónika, Nagykőrös; Végh Eszter, Gyulaj.

Pajtás

A MAGYAR ÚTTÖRŐK
SZÖVETSÉGÉNEK
KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
VASVÁRI FERENC
Főszerkesztő-helyettes:
FULEKI JÁNOS
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató
Szerkesztőség: 1068 Budapest
Gorkij fasor 6.
Telefon: 229-895, 228-421
Postafiók:
1396 Bp. 72, Pf. 508.
Kiadóhivatal:
1065 Budapest, Révay utca
16. Telefon: 116-660
A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Előfizetési díj: egy hónapra 6,– Ft, negyedévre 18,– Ft, félévre 36,– Ft, egy évre 72,– Ft
75.3319 Egyetemi Nyomda
Felelős vezető: JANKA GYULA
igazgató

INDEX: 25 695

A BŰVÖS KOCKA

12 **ÍRTA: KUCZKA PÉTER**
RAJZ: ENDRŐDI ISTVÁN

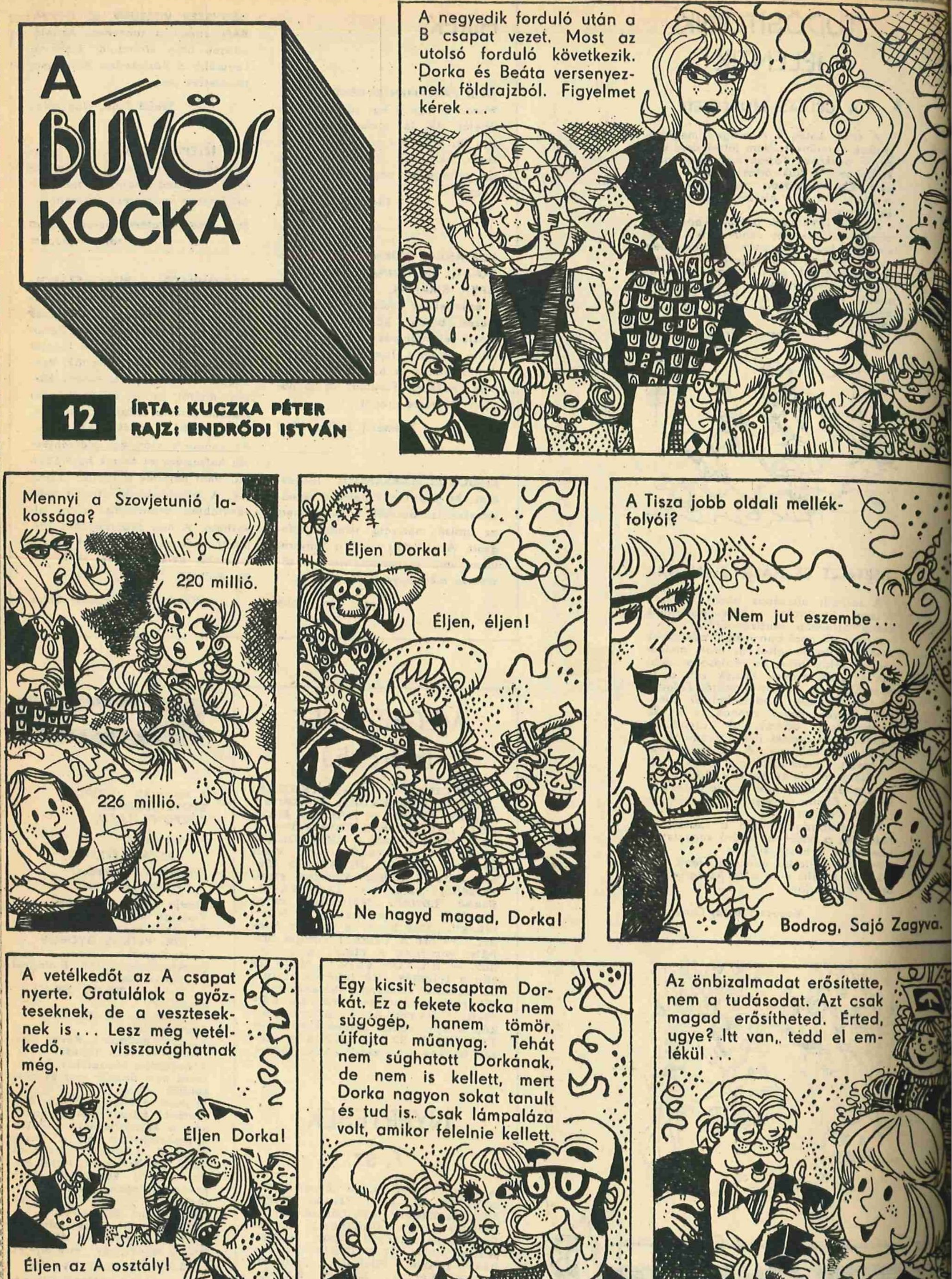
A negyedik forduló után a B csapat vezet. Most az utolsó forduló következik. Dorka és Beáta versenyeznek földrajzból. Figyelmet kérek ...
Mennyi a Szovjetunió lakossága?
220 millió.
226 millió.
Éljen Dorka!
Éljen, éljen!
Ne hagyd magad, Dorka!
A Tisza jobb oldali mellékfolyói?
Nem jut eszembe ...
Bodrog, Sajó Zagyva.
A vetélkedőt az A csapat nyerte. Gratulálok a győzteseknek, de a veszteseknek is ... Lesz még vetélkedő, visszavághatnak még.
Éljen Dorka!
Éljen az A osztály!
Éljen! Bravó! Éljen!
Egy kicsit becsaptam Dorkát. Ez a fekete kocka nem súgógép, hanem tömör, újfajta műanyag. Tehát nem súghatott Dorkának, de nem is kellett, mert Dorka nagyon sokat tanult és tud is. Csak lámpaláza volt, amikor felelnie kellett.
Az önbizalmadat erősítette, nem a tudásodat. Azt csak magad erősítheted. Érted, ugye? Itt van, tedd el emlékül ...
Köszönöm, Pista bácsi ... Elteszem örökre ...
VÉGE